საქართველოს რესპუბლიკა

დაარსებულია 1918 წელს.

ოთხშაბათი, 11 ივლისი, 2012 წელი.

№131 (7007)

იმისთანა წმინდა საქმეში, როგორიც ბეჭდვითი სიტყვაა, ცყუილობით და ჭორებით ბურთის გატანა ყველა უკადრისობაზე უსამაგლესია.

ელექტრონული ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@wanex.ge

ვებ გვერდი: www.open.ge

ფასი 50 თეთრი.

ავაჰმე, ჩემო მამულო...

წინასაარჩევნო აღსარება ღია წერილად...

6-7

ჩემთვის კი (მარტო ჩემთვის?!) ამ წერილის შინაარსისადმი ნებისმიერი მეტნაკლებად ადეკვატური განწყობა-გამოხმაურება იქნება ერთგვარი ტესტი მომავალი „გამჭვირვალე“(?!) არჩევნების ჩატარების მცდელობისა, და ყოველივე ზემოთქმული ჩათვალეთ ჯერ კიდევ არდაწყებული წინასაარჩევნო კამპანიის დასაწყისად“!!!

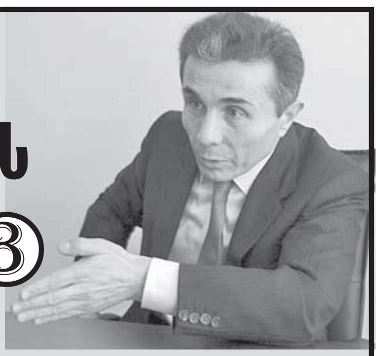

ბიძინა ივანიშვილის რამდენიმე მოსაზრება სოფლის მეურნეობის აღორძინების თაობაზე

3

რატომ არ სიამოვნებთ თავიანთი ორდენების ხსენება რუსთაველ დირექტორებს?

2

საქართველოს საშინელი

რეფორმატორი – ნებისმიერ ფასად

8

უძველესი ნამოსახლარის საიდუმლოს ფარდა ეხდება

11

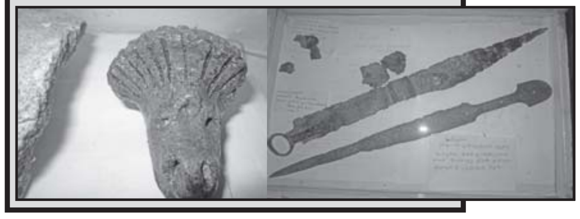

ამ ადგილებში კარიერის გახსნა კი არა, მიწაზე ბარის დაკვრაც არ შეიძლება. ნუ დაგვავიწყდება, რომ ამ წყალსაცავის ქვემოთ თითქმის მესამედი საქართველოა.

კატასტროფა ემუქრება?!

№131. ოთხშაბათი, 11 ივლისი, 2012 წელი.

უხერხული თემა

რატომ არ სიამოვნებთ თავიანთი ორდენების ხსენება რუსთაველ დირექტორებს?

როგორც წესი, ღირსების ორდენის მიღება ადამიანს იმდენად უხარია, რომ ყველას უყვება ამის შესახებ — აგებინებს ახლობლებს, მეზობლებს და, წესით, წინააღმდეგი არ უნდა იყოს, თუ ჟურნალისტებიც დაწერენ ამის თაობაზე.

თუმცა, ყველაფერი სხვაგვარად ხდება, როდესაც საუბარი რამდენიმე დღის წინათ რუსთავის საჯარო სკოლების დირექტორებისთვის გადაცემულ ღირსების ორდენებს და 600 ლარამდე ფულად ჯილდოებს ეხება. მიუხედავად, იმისა რომ ღირსების ორდენი თავისი არსით ცუდს არაფერს ნიშნავს, რუსთავის სკოლების დირექტრების უმრავლესობას ამ თემაზე საუბარი არ სურს.

ერთადერთი დირექტორი, რომელმაც თამამად დაგვიდასტურა მსგავსი ფაქტი, რუსთავის 21-ე სკოლის ხელმძღვანელია. ნინო გავაშელი გვხსნის, რომ ღირსების ორდენი სკოლის მაღალი აკადემიური წარმატების გამო მიიღო. მისი თქმით, აღსაზრდელებმა კარგი შედეგები აჩვენეს გამოცდებზეც. ასევე, სკოლას არ ჰყავს საატესტატო გამოცდებში ჩაჭრილი მოსწავლე.

„ღირსების ორდენები განათლების სამინისტროსთან შეთანხმებით გადმოგვცა გუბერნატორმა. რაც შეეხება თანხას, ვერაფერს გეტყვით, ჯერ პლასტიკური ბარათი არ შემიმოწმებია. ეს არ არის პირველი ჯილდო, რომელიც მივიღე. წინა წლებში, სხვა ხელისუფლების დროსაც დამაჯილდოვეს. მაშინ სასწავლო ნაწილი გახლდით. ზოგადად, შემიძლია გითხრათ, რომ ადგილობრივ და ცენტრალურ ხელისუფლებას არასოდეს ავიწყდება წარმატებულის სკოლების წახალისება და დაჯილდოება“, — ამბობს 21-ე სკოლის დირექტორი, ნინო გავაშელი.

მისი თქმით, ღირსების ორდენების გადაცემას მოახლოებულ არჩევნებთან კავშირი არ აქვს. „მსგავსი რამ მხოლოდ წინასაარჩევნოდ არ ხდება. სკოლა არ არის პოლიტიკური თემების ასპარეზის ადგილი. გარწმუნებთ, რომ ჩემს სკოლაში არავინ ეწევა რომელიმე პარტიის სასარგებლო პროპაგანდას. თავად მე ნაციონალური მოძრაობის კოორდინატორი ვარ, მაგრამ მხოლოდ 18 საათის შემდეგ ვასრულებ კოორდინატორის მოვალეობებს. სკოლისთვის განკუთვნილ დროს დილის 8-დან 18 საათამდე საათამდე, მხოლოდ, დირექტორის მოვალეობებით ვარ დაკავებული. რაც შეეხება კოორდინატორობას, არ ვმალავ და ამაში სასირცხვილო არაფერია, ბევრისგან განსხვავებით ერთი პარტიიდან მეორეში არ მირბენია“, — გვითხრა გავაშელმა და გაგვიმხილა, რომ კოორდინატორის თანამდებობა ზოგჯერ უბან-უბან სიარულსაც მოითხოვს, თუმცა ამას 18 საათის შემდეგ აკეთებს.

21-ე სკოლის ძალიან გულწრფელი დირექტრისგან განსხვავებით, ჟურნალისტებს არ იღებენ ქალაქის მე-13 სკოლაში. რუსთავის მე-13 საჯარო სკოლაში ღირსების ორდენის ხსენებაც არ უნდათ. „დირექტორი აქ არის, გადავცემ, რა თემაზეც ხართ“, — გვიხსნის სკოლის მისაღებში მჯდომი ქალბატონი, ცოტა ხანში კი უკან ბრუნდება და ამბობს, რომ დირექტორი უკანა კარიდან გასულა.

ღირსების ორდენის გარეშე დარჩა რუსთავის მე-20 სკოლა. დირექტორი ნელი ღოლიჯაშვილი ამბობს, რომ ორდენი ვერ მიიღო, მაგრამ ნაწყენი არავისზე არ არის.

„მე არ ჩავძიებივარ ამ თემას. არ მომცეს და არა უშავს“, — საუბრობს ღოლიჯაშვილი. პირად საუბარში კი აღნიშნავს, რომ მისი ინფორმაციით რუსთავის 26 საჯარო სკოლიდან ღირსების ორდენი 17 სკოლის დირექტორმა მიიღო.

მანონ ბოკუჩავა,
ქვემო ქართლი.

პოლიტიკური კოალიცია „ქართული ოცნების“ განცხადება

ჩვენთვის ცნობილი გახდა, რომ ხელისუფლების მიერ იგეგმება საქართველოში არსებული სხვადასხვა ბანკის (გარდა „ბანკი ქართუ“-სიძ წინააღმდეგ აგრესიისა და ვანდალიზმის აქტები კოალიცია „ქართული ოცნების“ ატრიბუტიკის გამოყენებით. ცალსახად ვაცხადებთ, რომ არაფერი გვაქვს საერთო ამ ოპერაციასთან, რომელიც პირდაპირ არის მიმართული კოალიცია „ქართული ოცნების“ წინააღმდეგ. შესაბამისად, მოვუწოდებთ ხელისუფლებას, თავი შეიკავოს ამგვარი უკანონო მოქმედებების შეკვეთისა და დაგეგმვისგან.

„ქართული ოცნება“

სოფელ-სოფელ შეხვედრებს მართავენ

კოალიცია „ქართული ოცნების“ ლიდერები გორის რაიონის სოფლებში დადიან და მოსახლეობას 15 ივლისს გორში დაგეგმილ აქციაზე ეპატიჟებიან. ნინელი ჭანკვეტაძე, მანანა კობახიძე, შოთა ხაბარელი, კახი კალაძე, სოზარ სუბარი და ადგილობრივი ლიდერები რამდენიმე ჯგუფში არიან განაწილებულები და დღის განმავლობაში არაერთ სოფელში ასწრებენ შეხვედრების ჩატარებას.

შეხვედრები ძირითადად სოფლების ცენტრში, მთავარ თავშეყრის ადგილებში იმართება. ასეთ შეხვედრებს სულ რამდენიმე ათეული ადამიანი ესწრება, რადგან ახლა გლეხების დიდი ნაწილი სასოფლო-სამეურნეო სამუშაოებით

არის დაკავებული და პოლიტიკისთვის არ სცალია. შეხვედრებზე მისული ადამიანები კი სტუმრებს სოფლის გაჭირვებაზე, მძიმე სოციალურ-ეკომომიკურ პრობლემებზე ესაუბრებიან.

„ქართული ოცნების“ წარმომადგენელი ნინელი ჭანკვეტაძე აცხადებს, რომ ხალხს მათთან გამოსვლა უნდა, მაგრამ ისინი დაშინებულები არიან.

კოალიციის ლიდერების შეხვედრებს მუდმივად თვალს ადევნებენ სამოქალაქო ფორმაში ჩაცმული პოლიციელები და „ნაციონალური მოძრაობის“ მხარდამჭერები, რომლებიც საკუთარი აზრის დაფიქსირებას არ ერიდებიან და ოპოზიციის კრიტიკით გამოირჩევიან. მერეთის ინციდენტისგან განსხვავებით, ასეთი დაპირისპირება კამათის ჩარჩოს არ სცდება.

კოალიციის ლიდერები აღნიშნავენ, რომ ხელისუფლების მომხრეები ადგილობრივ მოსახლეობას აშინებენ. სოზარ სუბარის თქმით, ამ საქმეში პოლიცია ხშირად ნასამართლეობის მქონე პირებს იყენებს.

„ქართული ოცნების“ ლიდერების შეხვედრები სოფლებში კვირის ბოლომდე გაგრძელდება. კვირას კი კულტურის ცენტრის მიმდებარე მოედანზე მიტინგი გაიმართება. კოალიციის პრესსპიკერის მაია ფანჯიკიძის ინფორმაციით, აქციაზე ბიძინა ივანიშვილი შიდა ქართლში მაჟორიტაროების კანდიდატებს წარადგენს.

გარდა ამისა, ფანჯიკიძის თქმით, მიმდინარე კვირის განმავლობაში კოალიცია მაჟორიტაროების კანდიდატებს თბილისის საარჩევნო ოლქებშიც დაასახელებს.

გოგა აფციაური
რადიო „თავისუფლება“

პრესკონფერენცია

„კარდაკარის“ საველე სამუშაოები დასასრულს მიუახლოვდა

კოალიცია „ქართული ოცნების“ ერთ-ერთმა ლიდერმა ზაქარია ქუცნაშვილმა „კარდაკარის“ საველე სამუშაოების შესახებ საზოგადოებას ინფორმაცია მიაწოდა.

როგორც გუშინ გამართულ პრესკონფერენციაზე ქუცნაშვილმა განაცხადა, „კარდაკარის“ საველე სამუშაოები სრულად დასრულებულია რაჭა-ლეჩხუმში, გურიასა და სამეგრელოში; იმერეთში სამუშაოები დასრულებულია 12-დან 11 საარჩევნო ოლქში, გარდა ქუთაისისა.

მისი თქმით, მიმდინარეობს საველე სამუშაოები თბილისში, სამცხე-ჯავახეთში ქვემო და შიდა ქართლში.

— საველე სამუშაოები დაიწყო ბათუმშიც. ეს არის ბოლო ოლქი, რომლის დასრულების შემდეგაც ჩვენ შეგვიძლია ვთქვათ, რომ აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის შვიდი ოლქი იქნება დასრულებული, — აცხადებს ქუცნაშვილი.

„ქართული ოცნების“ ერთ-ერთმა ლიდერმა „კარდაკარის“ კონკრეტული შედეგების დასახელებისგან თავი შეიკავა და აღნიშნა, რომ საველე სამუშაოების ჩატარების დროს ამომრჩეველთა სიებში ბევრი დარღვევა გამოვლინდა, მათ შორის იყო, მიწერილი, გარდაცვლილი, დუბლირებული, გამორჩენილი ამომრჩევლები.

ქუცნაშვილის ინფორმაციით, „კარდაკარის“ პროცესს არ ჩაუვლია გართულებების გარეშე, ადგილი ჰქონდა „კარდაკარის“ წევრების დაკავებას. კასპში სოფელ დოესში „ქართულ ოცნებასთან“ მეგობრობის გამო ორი პირი დააკავეს.

მისივე თქმით, „ქართულ ოცნებას“ ამომრჩეველთა სრული სია დამუშავებული პირველი აგვისტოსთვის მზად ექნება.

SOS!

საქართველოს საშინელი კატასტროფა ემუქრება?!

ყველას მოეხსენება, რომ ენგურჰესი არის უზარმაზარი და ურთულესი ნაგებობების კომპლექსი და არ არის გასაკვირი, რომ ინჟინრული ჩანაფიქრის ზღვარს სცილდებოდეს, ამიტომ წინასწარ შეუძლებელია მისი კონტროლი. ექსპერტების განმარტებით თვითონ კაშხალი არასოდეს დაინგრევა, მთავარია, წყალსაცავის მარცხენა ფერდმა გაუძლოს. თუ მეწყერი ჩამოწვა, ან მაგანას ხეობაში გაჟონა, მაშინ შეიძლება წარმოუდგენელი მასშტაბის ტრაგედია დატრიალდესო, ამიტომაც ამ ზონის მუდმივი კონტროლი უნდა ხორციელდებოდეს, რადგან ეს ადგილი ძალზე მეწყერსაშიში ზონააო.

მაგრამ ვის ესმის ექსპერტების შეგონება, სწორედ ამ ადგილიდან დაემუქრა საფრთხე ჩვენს სიცოცხლეს. ჯვარიდან მე-9 კილომეტრზე პირობითად ხოკოს რომ ეძახიან, იქ, სადაც მაქსიმალურად უახლოვდებიან ერთმანეთს მდ.ენგურის მარჯვენა და მდ. მაგანას მარცხენა სანაპიროები (მათ შორის მანძილი სულ 2 კილომეტრამდეაძ, დაუდგენელი პირების მიერ მრავალი წელია თაბაშირის მოპოვების მიზნით, მძიმე ტექნიკის ჩარევით მიმდინარეობს რყევითი, ნგრევითი და ფეთქებითი სამუშაოები. მოპოვებული თაბაშირი კი, გავრცელებული ვერსიით, გადააქვთ რუსთავის ცემენტის ქარხანაში — ცემენტის გასამდიდრებლად. ექსპერტების აზრით არის საშიშროება, რომ ეს მეწყერსაშიში ზოლი ამ მავნებლების მიერ ჩატარებული სამუშაოების შედეგად, დაიშალოს, დაიწყოს რღვევა, რომლის გამო შესაძლებელია ენგურის წყალსაცავიდან წყალმა გაიკაფოს გზა და ჩავიდეს მდინარე მაგანაში. ენგურის წყალსაცავი 300 მეტრით მაღლა მდებარეობს, ვიდრე მაგანის ხეობა და არის იმისი საშიშროება, რომ ეს უზარმაზარი მასის მქონე წყალსაცავი გადაზარგდეს მაგანის ხეობაში, რის

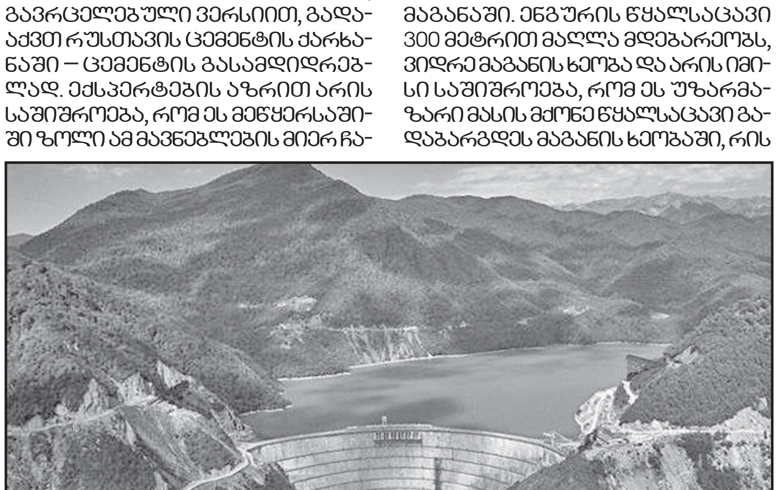

შედეგადაც აღარ იარსებებს არც ენგურჰესი, არც ჯვარი, არც ჯვარი-მესტიის ტურისტული ზონა და არც ზუგდიდი და მისი მიმდებარე ტერიტორიები.

ასე რომ, ამ ადგილებში კარიერის გახსნა კი არა, მიწაზე ბარის დაკვრაც არ შეიძლება. ნუ დაგვავიწყდება, რომ ამ წყალსაცავის ქვემოთ თითქმის მესამედი საქართველოა. ეს დროზე უნდა იცოდეს ქართველმა საზოგადოებამ! ეს დროზე უნდა იცოდეს საქართველოს პრეზიდენტმა! საქმის კურსში უნდა იყოს პოზიციაც და ოპოზიციაც! ეს არ არის პოლიტიკა ! საქმე საქართველოს ყოფნა-არყოფნას ეხება. ამიტომ დროზე უნდა აღიკვეთოს იქ ვიღაც-ვიღაცების პარპაში.

ძალიან მაინტერესებს, რატომ არ ინტერესდება ამ საკითხით ე.წ. ენგურჰესის 11-კაციანი სამეთვალყურეო საბჭო, რომლის წევრებიც ყოველწლიურად ბიუჯეტიდან 300 000 ლარზე მეტს იღებენ, ან გვითხრან და დაამშვიდონ მოსახლეობა, რომ ექსპერტები ცდებიან და ვიღაცის „კრიშის“ ქვეშ მყოფი ამ ვანდალების საქმიანობა საქართველოს საშიშროებას არ უქადის.

შესაძლებელია შიში უსაფუძვლოც იყოს და ექსპერტები ცდებოდნენ, მაგრამ, როგორც იტყვიან, სიფრთხილეს თავი არ სტკივა. ბოლო ხანს იტალიაში, ჩინეთში, ფილიპინებში დიდი კაშხლებით დაგუბებული წყალსატევების მიერ დატრიალებული ტრაგედიებიც კმარა. ღმერთმა გვაშოროს და თურმე ბოლო ას წელიწადში ადამიანების გაუფრთხილებლობის გამო 100-ზე მეტი მსგავსი შემთხვევა მომხდარა და გამოუსწორებელი ტრაგედია დატრიალებულა.

ლადო ქირია
ზუგდიდი.

P.S. ამ დღეებში კრასნოდარის მხარეში დატრიალებულ კატასტროფას 171 ადამიანი ემსხვერპლა. ქალაქ კრიმსკის მცხოვრებლები ხელისუფლებას მიმართავდნენ, რომ არსებობდა ნებერდჟაევსკის წყალსაცავის მიერ ქალაქის დატბორვის საფრთხე, თუმცა ხელისუფლებამ მოსახლეობის თხოვნა არ გაითვალისწინა...

ლ. ქ.

გლეხმა ოჯახის ღირსეულად რჩენა უნდა შეძლოს

ბიძინა ივანიშვილის რამდენიმე მოსაზრება სოფლის მეურნეობის აღორძინების თაობაზე

„გურია ნიუსმა“ ბიძინა ივანიშვილთან ინტერვიუ შეკვეთილის რეზიდენციაში ჩაწერა. გარდა იმისა, რომ ჩვენ პირველი მედიასაშუალება ვიყავით, რომელსაც ივანიშვილმა შეკვეთილში უმასპინძლა, ასევე პირველები ვართ, არა მხოლოდ ქართული მედიასაშუალებებიდან, რომელსაც პოლიტიკაში მოსულმა ბიზნესმენმა თავისი რეზიდენციის და ეზოს გადაღების უფლება მისცა.

ბიძინა ივანიშვილმა ბევრ საინტერესო დეტალზე ისაუბრა „გურია ნიუსთან“ ინტერვიუში, რომლის ნაწილი უკვე გამოქვეყნდა. დღეს კი გაიგებთ, როგორ ესახება ივანიშვილს სოფლის მეურნეობის განვითარება და რომელ დარგებზე ამახვილებს ყურადღებას.

— ბატონო ბიძინა, ქუთაისში განაცხადეთ, რომ სოფლის მეურნეობის განვითარებისთვის დაფუძნდება ფონდი, რომელსაც პირველ ეტაპზე ერთი მილიარდი დოლარი გამოეყოფა. თქვენთან წინა შეხვედრისას, ჩვენ სოფლის მეურნეობაზე ვისაუბრეთ, მაგრამ კარგი იქნება, თუ უფრო დააკონკრეტებთ, რას აპირებთ თქვენ და თქვენი გუნდი სოფლის მეურნეობის ასაღორძინებლად და თქვენს გეგმებში თუ შედის ჩაის მრეწველობის განვითარება, რომელიც დღეს შიდა ბაზარსაც ვერ აკმაყოფილებს...

— ჩაის მრეწველობას რაც შეეხება, ჩვენ ჯერ კიდევ ვერ გადავწყვიტეთ და ვერ გადავჭერით, როგორი დონით და როგორი პრინციპებით უნდა განვითარდეს იგი – ასე ღრმად ვერ ჩავედით. გვქონდა ჩაის და ციტრუსის თემის განხილვა. ეს საკითხი ღრმა განხილვას მოითხოვს. პირველ ეტაპზე, უნდა მოვახერხოთ და გვყავდეს ტექნიკა, უნდა გვქონდეს სასუქი, კარგი ნერგები და, რაც ყველაზე აუცილებელია, არ უნდა იყოს საწვავის პრობლემა. ორი-სამი წელი მაინც, სანამ გლეხი ფეხზე დადგება, სანამ ბაზარზე ქართული ჩაი არ აჯობებს იმ მდარე პროდუქციას, რომელიც დღეს გვეძალება და მისი კონტროლი საერთოდ არ არსებობს. როგორც აღვნიშნე, ერთ მილიარდ დოლარზეა საუბარი, რომელიც პირველ ეტაპზე, მგონი, საკმარისი იქნება, თუმცა, შემდგომ კიდევ დაგვჭირდება, რადგან ამ რაოდენობის ფული არ იქნება საკმარისი სოფლის მეურნეობის ასაღორძინებლად. სოფლის მეურნეობას უნდა დავეხმაროთ მანამ, სანამ, არ გაძლიერდება ქართველი გლეხი და ქართველი ფერმერი. ყველა გლეხი ფერმას ვერ შექმნის. მიწების დაყოფა, მოგეხსენებათ, რთული პროცესია – ზოგს აქვს საკმარისი, ზოგს – არა. საფერმერო ფართის რაოდენობა საშუალოდ ათი ჰექტარია და, ბუნებრივია, ეს ყველას არ მოუწევს. ამიტომ, წვრილი გლეხური მეურნეობა და კოოპერატივები, ასევე გადამმუშავებელი მრეწველობა კომპლექსში ყველას დაასაქმებს. ყველას ექნება საშუალება, რომ საკუთარი ოჯახი ღირსეულად არჩინოს. გაწერილი პროგრამა თითოეულ რეგიონზე, თითოეულ კუთხეზე კიდევ ვითარდება. ამიტომ ჩვენ ზედაპირულად ვაცხადებთ ჯერ, რაც უნდა გავაკეთოთ და დამოკიდებულება როგორია. ამასთან, მოხდება მოსახლეობასთან შეთანხმება და მათი რჩევები აუცილებლად იქნება გათვალისწინებული.

— გურულების უმრავლესობა დღეს თურქეთში, მინიმალური ანაზღაურების ფასად კრეფს ჩაის, მაშინ როცა შესაძლებელია იგივე აქ, გურიაში გააკეთონ, სადაც ჩაის მრეწველობა კარგად იყო განვითარებული. ამაზე არ გიფიქრიათ?

— რა თქმა უნდა. საშინელებები ხდება. ეს ქვეყანა ჩვენთვის აღარაა. საკუთარ თავს რომ ვერ ირჩენ საკუთარ ქვეყანაში, ზუსტად ის სიტუაციაა და ამიტომაც გარბიან. ყველამ კარგად ვიცით, რას წარმოადგენს ქართველი ქალი და ყველაზე მეტად სამწუხაროა, რომ მას ლუკმაპურის საშოვნელად ქვეყნის გარეთ უწევს წასვლა. ეს კატასტროფაა და უნდა დამთავრდეს. ყველანაირი ღირსება დავკარგეთ

თანაც ყველაზე არაპოპულარულ და ყველაზე დაბალ ანაზღაურებად სამუშაოზე გვიწევს მუშაობა. ისეთზე, აქ რომ ვერ გააკეთებ იმის გამო, მეზობელი დამინახავს და სირცხვილიაო. მე ვიცი, როგორ მუშაობენ საზღვარგარეთ ქართველები და ამას რომ გაიფიქრებ და მით უმეტეს დაინახავ, გული მოგიკვდება. გპირდებით, ძალიან სწრაფად აღვადგენთ და ძალიან სწრაფად მოხდება წინსვლა, ძალიან სწრაფად შეივსება საქართველო, პირველ რიგში, ქართველებით, ჩვენი წასული მეგობრებით თუ ნათესავებით. რამდენიმე წელიწადში ყველა დაბრუნდება – ამის პირობას გაძლევთ. ევროპელებიც ჩამოვლენ – ჩვენ გაქვს უნიკალური ტერიტორია, პირობები და ქართველები ძალიან ნიჭიერი ხალხია. ამას დიდი ხანია ვამბობ – 20 წლის ვიყავი და მას შემდეგ ამას ვამტკიცებ და სულ პარალელს ვავლებდი ქართველებსა და ებრაელებს შორის. ებრაელებმა მსოფლიოს დაუმტკიცეს, რომ ნიჭიერები არიან, ქართველებს ამის მტკიცებულება გვაკლია და ნახავთ, რომ ჩვენ ამას ძალიან სწრაფად შევძლებთ. ჩვენ ისეთი ისტორია გვაქვს, ისეთი წინაპრები გვყავდა, რომ ამას აუცილებლად შევძლებთ.

— ბატონო ბიძინა, არსებული ინფორმაციით, ორი წლის წინათ, საქართველოს სხვადასხვა კუთხეში, მათ შორის გურიაში, ხეხილის ნერგები გამოაგზავნეთ. როგორც გავიგეთ, ნერგები ფერმერებისთვის იყო განკუთვნილი, თუმცა, მათ არ მისვლიათ – საჯარო მოხელეებმა და მათმა ახლობლებმა სახლში წაიღეს... აკონტროლებდით თუ არა ასეთ ქველმოქმედებებს?

— ნერგების დარიგების პროცესი ნამდვილად იყო და გაგრძელდება მანამ, სანამ ვინმეს ექნება სურვილი. შარშან შემოვიტანეთ ძალიან დიდი რაოდენობის ნერგი. ეს მას შემდეგ დავიწყეთ, რაც საპაშვილი ვერ დავითანხმე, რომ საჭირო იყო სოფლის მეურნეობის ასაღორძინებელი პროექტის გახორციელება. ორი-სამი წელი ველოდებოდი და შემდეგ ეს პროექტი წამოვიწყე „ქართუ ჯგუფის“ დონეზე. ჩვენს სანერგეებში გამოვიყვანეთ თესლები, შემოვიტანეთ ნერგები და, რაც მთავარია, საუკეთესო ჯიშები, რომლებიც საქართველოში იქნება უხვმოსავლიანი და გემრიელი. დარიგების რამდენიმე ეტაპი გვქონდა. ჩვენ ახლაც ვამრავლებთ ნერგებს და გაისად შეგვეძლება ყველას დავურიგოთ იმდენი, რამდენის საჭიროებაც იქნება. რაც შეეხება გამოგზავნილი ნერგების საჯარო მოხელეების მიერ სახლში წაღებას, ვერ მივაქციეთ მაგას ყურადღება და შეიძლება ეს მომხდარიყო. თუმცა, ეს ის შემთხვევაა, როცა შეიძლება ჩინოვნიკები არ გაკიცხო – რაც მთავარია, ნერგები საქართველოში დარჩა და ქართველებმა მოიხმარეს. თუ მოვლა იციან, ძალიან კარგია. ჩვენ კიდევ, დავარიგებთ ნერგებს, ოღონდაც მიხედონ.

ნატო გოგელია

ინფორმაცია

ეკლესიის გვერდით გაზგასამართი სადგური არ უნდა აშენდეს

„ეკოლოგიური სამართლის ცენტრი“ მერიისგან გაზგასამართი სადგურის მშენებლობის ნებართვის გაუქმებას მოითხოვს, რომლის აშენებაც დოდაშვილის მოედანზე, ეკლესიასთან იგეგმება. ამასთან დაკავშირებით ორგანიზაციის ხელმძღვანელმა ნიკოლოზ მჟავანაძემ გუშინ მერიის წინ ბრიფინგი გამართა, რომელსაც ისნის რაიონში, დოდაშვილის მოედნის მახლობლად მცხოვრები ადამიანებიც ესწრებოდნენ.

მჟავანაძის განცხადებით, კომპანია „ვისოლ პეტროლიუმ ჯორჯიას“ გაზგასამართი სადგური შენდება ტერიტორიაზე, სადაც მდებარეობს წმინდა იოანე მხედრის სახელობის ეკლესია, საცხოვრებელი სახლები და დასასვენებელი სკვერი. მისივე თქმით, გარდა იმისა, რომ მშენებლობა რელიგიური თვალსაზრისით არის მიუღებელი, გაზგასამართი სადგური სერიოზულ საფრთხეს წარმოადგენს ადგილობრივი მოსახლეობისთვის და „ავტოგასამართი სადგურებისა და ავტოგასამართი კომპლექსების უსაფრთხოების წესების დამტკიცების შესახებ“ ბრძანებასაც ეწინააღმდეგება, რომელიც ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს მიერ არის გაცემული.

— ჩვენ თბილისის მერიაში მშენებლობის ნებართვის გაცემის შემდეგ საჩივარი შევიტანეთ, რომელიც წარმოებაში იქნა მიღებული და განიხილება. იმედია, ჩვენს მოთხოვნას გაითვალისწინებენ და მშენებლობის ნებართვა გაუქმდება. ერთ-ერთი სატელევიზიო გამოსვლისას გიგი უგულავამ მეუფე ჯოჯოხეთის კართან დააყენა. აჯობებს დაფიქრდეს, გაიღება თუ არა მისთვის სამოთხის კარი, თუ ეკლესიასთან მსგავსი დაწესებულების მშენებლობას დაუშვებს და მკრეხელობას ჩაიდენს, — აღნიშნა ნიკოლოზ მჟავანაძემ.

ინტერპრესი

საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს ს.ს.ი.პ - ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს განცხადება

სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზიის გაცემის მიზნით აუქციონის ჩატარების შესახებ

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
1	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
2	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
3	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
4	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
5	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
6	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
7	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
8	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
9	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
10	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
11	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
12	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
13	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
14	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
15	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
16	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
17	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
18	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
19	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
20	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
21	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
22	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
23	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

[illegible]

1	5	8	12	16	20
2	[illegible]	9	13	17	21
3	6	10	14	18	22
4	7	11	15	19	23

[illegible]

[illegible]

წიგნი

გარემოს დაცვა-საფრთხის პროგნოზი და პრევენცია

2011 წელს ქართულ ტექნიკურ სამეცნიერო ლიტერატურას შეემატა საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ჰიდროინჟინერიის დეპარტამენტის სრული პროფესორის, ტექნიკის მეცნიერებათა დოქტორის, საქართველოს საინჟინრო აკადემიის და საქართველოს ენერგეტიკის აკადემიის აკადემიკოსის **თეიმურაზ გველესიანის** კიდევ ერთი მონოგრაფია **„ჰიდროკვანძების წყალსაცავებში ექსტრემალური ჰიდროდინამიკური (ტალღური) პროცესების მოდელირება და გარემოზე ზემოქმედების პრევენცია“** (355 გვ.), რომლის რედაქტორია საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის ვიცე-პრეზიდენტი, აკადემიკოსი **ოთარ ნათიშვილი.**

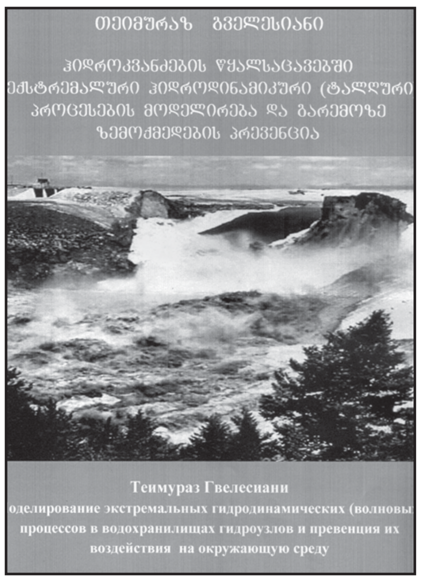

ექსტრემალურ პირობებში (მიწისძვრები, მეწყერები და სხვ.) ჰიდროკვანძების წყალსაცავებში შეიძლება წარმოიქმნას მაღალი, ცუნამის ტიპის ტალღები, რომლებიც დამანგრეველ ზემოქმედებას ახდენენ კაშხალზე და მისი წარეცხვის შედეგად, კაშხლის ქვემოთ მდებარე ტერიტორიაზე (ქვემო ბიეფზე), ამის მაგალითია 1963 წელს მომხდარი კატასტროფა იტალიაში, როდესაც ვაიონტის წყალსაცავში მეწყერით გამოწვეულ ტალღას რამდენიმე წუთში შეეწირა თითქმის 3000 ადამიანის სიცოცხლე.

აღნიშნული მონოგრაფია წარმოადგენს ფუნდამენტურ ნაშრომს და ეძღვნება სტიქიური და ტექნოგენური ფაქტორებით გამოწვეულ ამ რთული მოვლენის მათემატიკურ აღწერასა და პროგნოზირებას, აგრეთვე ჰიდროკვანძის ფუნქციონირების საიმედოობის უზრუნველყოფისა და გარემოზე უარყოფითი ზემოქმედების საფრთხის პრევენციის (ან შემცირების) ახალი მეთოდების დამუშავებას. წიგნში წარმოდგენილია მაღალი ოსტატობით შესრულებული მრავალრიცხოვანი გრაფიკული მასალა, აგრეთვე, გაანგარიშების მაგალითები განხორციელებული ავტორის მიერ მიღებული ფორმულების საფუძველზე.

მონოგრაფიის ავტორი 2011 წელს დაჯილდოვდა საქართველოს ენერგეტიკის აკადემიის პრემიით ენერგეტიკის დარგში შესრულებული საუკეთესო ნაშრომისათვის.

წიგნი მეტად მნიშვნელოვანი და სასარგებლო იქნება ამ პრობლემებით დაინტერესებული სამთავრობო ორგანიზაციების (უშიშროების საბჭოს, შსს საგანგებო სიტუაციების დეპარტამენტის და სხვ.), აგრეთვე შესაბამისი სპეციალობის სამეცნიერო და საინჟინრო სფეროს მოღვაწეებისათვის, უმაღლესი სასწავლებლების მაგისტრანტებისა და დოქტორანტებისათვის.

იური ლომიძე,
საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის (სტუ) სწავლების დეპარტამენტის უფროსი, სტუ-ს თბო და ჰიდროენერგეტიკის დეპარტამენტის სრული პროფესორი, ტექნიკის მეცნიერებათა დოქტორი, საქართველოს ენერგეტიკის აკადემიის აკადემიკოსი.

სტიქია

გურჯაანი დაიტბორა

კახეთში მოსულმა ძლიერმა წვიმამ გურჯაანის რაიონი დააზარალა. გურჯაანში, ფალიაშვილისა და 9 აპრილის ქუჩებზე რამდენიმე ათეული სახლის პირველი სართული და სარდაფები დაიტბორა.

როგორც იუწყებიან, სტიქიის შედეგად წყალმა მოსახლეობას გაუნადგურა პროდუქტიც. გურჯაანში მობილიზებულია სახანძრო და სამაშველო სამსახურები, რომლებიც საცხოვრებელი სახლებიდან წყლის ამოტუმბვით და გზის გაწმენდით სამუშაოებს აწარმოებენ.

ძლიერი წვიმის შედეგად ადიდებულია მდინარეები ახტალა და ნავთისხევი, რამაც გურჯაანი-თბილისის მთავარ მაგისტრალზე მოძრაობა შეაფერხა.

ამასთან, რეგიონის ყველა მდინარესა და ხევში მომატებულია წყლის დონე. ამ დროისთვის კახეთის რვავე რაიონში ისევ წვიმს.

წვიმამ ქუთაისიც დააზარალა

ქუთაისში ძლიერმა წვიმამ ფოთის ქუჩის მცხოვრებლები დააზარალა. წვიმის წყალმა რამდენიმე მოსახლის სარდაფი დატბორა. შემთხვევის ადგილზე ადგილობრივი მთავრობისა და სამაშველო სამსახურის წარმომადგენლები მივიდნენ. ქუთაისის ვიცე-მერის ირაკლი ჯიქიას განცხადებით, სტიქიისგან მიყენებული ზარალი უკვე ლიკვიდირებულია.

ქუთაისში გუშინაც წვიმდა.

აჭარაში ძლიერმა წვიმამ პრობლემები შექმნა

როგორც ბათუმიდან იუწყებიან, ქალაქში რამდენიმე ქუჩა დაიტბორა.

კერძოდ, ბათუმში ჭავჭავაძის, ფარნავაზ მეფის და ალმაშენებლის ქუჩების ნაწილი წყლითაა დაფარული. ასევე, პუშკინის ქუჩაზე სანიაღვრე არხის გაუმართაობის გამო წყალი ქუჩაში მიედინება.

მახინჯაურში, რკინიგზის მიმდებარე ტერიტორია დაიტბორა, რის გამოც საავტომობილო საცობი წარმოიქმნა. გუშინ აჭარაში დილიდან წვიმდა.

ინტერპრესი

№131. ოთხშაბათი, 11 ივლისი, 2012 წელი.

ავაჰმე, ჩემო მამულო...

წინასაარჩევნო აღსარება ღია წერილად...

ღმერთია მოწამე, ნამდვილად, არ მინდოდა, რომ ასეთი ფორმით, საგაზეთო პუბლიკაციით, ფაქტობრივად ღია წერილის სახით მომემართა თქვენთვის, სხვადასხვა პოლუსზე მყოფი ორი პოლიტიკური მოძრაობის ლიდერისთვის. ჩემს გულწრფელობაში დარწმუნდებით, თუ შესაბამის სამსახურს დაავალებთ ამ წერილის მოძიებას მანამდე, სანამ საკანცელარიო ნაგავში ამოყოფდეს თავს.

ჩვეულება რჯულზე უმტკიცესიაო, და ამ წერილსაც, ისევე როგორც წინამორბედებს, ქართული ზრდილობის თანახმად, დავიწყებ მისალმებით, ოჯახის მოკითხვით და ჯანმრთელობისა და წარმატებების სურვილებით იმ კეთილშობილურ საქმეთა ერთობლიობაში, რასაც თქვენი გადასახედიდან აკეთებდით, აკეთებთ და კვლავაც გააკეთებთ ნებისმიერ რანგში სამშობლოსათვის, რომელიც თქვენც, მეც და კიდევ რამდენიმე მილიონ ადამიანს ერთი გვაქვს, და მას საქართველო ჰქვია.

თქვენის ნებართვით, ამას უფრო მკითხველისთვის ვაკეთებ — წარმოგიდგებით: გახლავართ ბესიკ შურღაია, 57 წლის, უპარტიო რიგითი თბილისელი, ვ. გორგასლის III ხარისხის საბრძოლო ორდენის კავალერი, ომისა და შეიარაღებული ძალების ვეტერანი, 30 წლის სტაჟის მქონე სერტიფიცირებული ნეიროქირურგი, რომელიც თავის სპეციალობაში ცაში ვარსკვლავებს არ ეთამაშება და, მით უმეტეს, არ წყვეტს.

ბატონებო! თქვენდამი წერილებში, ჩემდა სამწუხაროდ, უშედეგოდ, უმორჩილესად და დაბეჯითებით გთხოვდით, დაგეთმოთ ჩემთვის თხუთმეტიოდე წუთი პირადი, ურთიერთგაცნობითი შეხვედრა-საუბრისთვის, რომლის დროსაც შევეცდებოდი თქვენთვის ჩემი არცთუ უსაფუძვლო შეხედულებების გაზიარებას მრავალ, დღესდღეობით პრიორიტეტულ საკითხთან ერთად, — საქართველოს სულიერი, ეკონომიკური და ტერიტორიული ერთიანობის აღდგენის მიზნით ურთიერთთანამშრომლობის თაობაზე. ამის თქმის უფლებას მაძლევს პირველის, პრეზიდენტის, მრავალწლიანი და მრავალმხრივი, ხოლო მეორის — პირობითად 2011 წლის ოქტომბრიდან მეტ-ნაკლებად წარმატებული გამოსვლები, სხვადასხვა სახის სოციალურ-ეკონომიკური, შიდა და საგარეო პოლიტიკური მიმართულებების პროგრამა.

ქართველობა თავისთავად ძალიან მძიმე — „პროფესია“ თუ არა, ღვთისაგან ბოძებული მძიმე ხვედრია. ასე რომ, დღევანდელი სინამდვილიდან გამომდინარე, თქვენ, ბატონებო, უნდა გამოიჩინოთ პოლიტიკური და ადამიანური სიმამაცე. დინჯად, გაწონასწორებულად ჩაუფიქრდეთ (და ამით უპრეცედენტო მაგალითი მისცეთ სხვა პოლიტიკურ ლიდერებსძ და შეეცადოთ, არ გაიმეოროთ არა მარტო თქვენი, არამედ სხვათა შეცდომებიც, რაც განსაკუთრებული კატასტროფულობით იზრდება წინასაარჩევნო პერიოდში როგორც პოლიტიკურ ბრძოლაში „გამობრძმედილ“ პარტიებში, ასევე ახლად შექმნილ თუ წინასაარჩევნოდ კიდევ „შესაქმნელ მოძრაობებში, ეს „აქილევსის ქუსლი“ კი თქვენივე საკადრო პოლიტიკა და წინასაარჩევნო სიებია, რასაც თავადაც შესანიშნავად აცნობიერებთ... პოლიტიკაში, გნებავთ სოციუმშიც, ზომიერებისა და სიდინჯის მომხრე ვარ. შეიძლება ითქვას, ჩემი ცხოვრების ერთ-ერთი მთავარი პრინციპია: მეტი უსმინე, გააანალიზე და შემდგომ დადევი შენი მოსაზრებები გასაზიარებლად და, აქედან გამომდინარე, მართებული დასკვნებისა და გადაწყვეტილებების გამოსატანად. ამიტომ არავის არ უნდა გაუკვირდეს, რომ ამ წინასაარჩევნო, პირდაპირი და გადატანითი მნიშვნელობით ცხელი ზაფხულის დასაწყისში, ისევე როგორც არანაკლებ ცხელ შემოდგომაზე და გავარვარებულ 2013 წლის მოსალოდნელ პერიპეტიებზე მინდოდა ჩემი მოსაზრებების გამოხატვა პირადად თქვენთვის, ბატონებო, **„უბრალო“** მიზეზებისა გამო: ჩავლილი არჩევნების შემდეგ ოპონენტებს არ უნდა შეგრცხვეთ ერთმანეთის და, რაც მთავარია, დანარჩენი მსოფლიოსთვის თვალებში შეხედვა. აი, ამიტომ ვიყავი და ვრჩები აბეზარ კორესპონდენტად არა მარტო თქვენთვის, არამედ სხვა პოლიტიკური პარტიების ლიდერებისთვისაც და, თქვენ წარმოიდგინეთ, თქვენი საახლობლო-სანათესაოსთვისაც კი!

> არ ვიცი, რას მივაწერო თქვენი სიჩუმე, ბატონებო, როდესაც მინიმუმ ოქტომბრიდან მოყოლებული კვლავ აქტიურად გწერდით, რომ უნდა გაგიზიაროთ გარკვეული მოსაზრებები 2012-13 მძიმე და „ცხელ“ საარჩევნო წლებთან დაკავშირებით.

არც ისაა გასაკვირი, რომ წინასაარჩევნო, პრაქტიკულად ერთი და იგივე განზოგადებული დაპირებებით სავსე პროგრამებთან ერთად, მე, როგორც რიგით ამომრჩეველს, მაინტერესებს ძირითად პოლიტიკურ მოთამაშეთა ლიდერების ხასიათობრივ თავისებურებათა ძლიერი და შედარებით სუსტი მხარეები, რომელთაც, ნებსით თუ უნებლიედ, საკუთარს ვადარებ. ვხედავ, რომ ორივე ლიდერი, რომელთაგან ერთი სულ ჩქარობს და არც მალავს ამას, ხოლო მეორე, მიუხედავად გარეგნულად გაწონასწორებულობისა, იდენტურ შეცდომებს უშვებს, და ვიმეორებ, რომ ორივეს მთავარი შეცდომა უახლოეს გარემოცვაშია. ძალიან კარგად მესმის, რომ ლიდერი ერთპიროვნულად ვერ გააკონტროლებს პარტიულ თუ სახელისუფლებო ჩინოვნიკურ აპარატს და იძულებულია, დაეყრდნოს უახლოეს გარემოცვას, იერარქიული კიბის შუაში მდგომ მოხელე ჩინოვნიკებს (გაავლეთ პარალელი საზოგადოების პირში ჩალაგამოვლებულ ნაწილთან, რომელიც მსუყე ლუკმის ნატეხის მოსატეხად „ილვწის“ძ, რომელთა სინდისზეა დამოკიდებული თქვენი პოლიტიკური და ადამიანური სახე.

ამიტომ, ბატონებო, სრულიად არ მიკვირს, რომ ჩემი თქვენდამი წერილები თქვენგან უგულებელყოფილი დარჩა იმდენად, რამდენადაც სულაც არ მოუღწევიათ თქვენს მაგიდამდე თუ სასთუმლამდე (არ გეწყინოთ, ბატონო მიხეილ, ჯერ კიდევ თქვენი პრეზიდენტობის გარიჟრაჟზე გვარწმუნებდით, მოქალაქეთა წერილები დასტებად მიდევს სასთუმალთანო). ნეტარ არიან მორწმუნენი, და მეც მეორეკლასელივით გწერდით და გწერდით, როგორც ზემოთ მოგახსენეთ, შეხვედრა-საუბარს ერთადერთი თხოვნით, მაგრამ თქვენი გარემომცველი ადამიანები, რომელთა მუშაობის პრინციპია — ემანდ უფროსს არ ეწყინოსო, ხალხის ტოტალური კეთილგანწყობის ილუზიით დათვურ სამსახურს გიწევენ. არ ვიჩემებ, მაგრამ თავის დროზე იმავე თქვენი პრესსამსახურების წყალობით ჩემს ინტერვიუებსა და სტატიებში გამოთქმულ შეხედულებებს, მოსაზრებებსა და გაფრთხილებებს რომ გასცნობოდით, ბატონო პრეზიდენტო, მაშინ, ალბათ, არც ეს წერილი დაიწერებოდა.

ამ ექვსიოდ წლის წინათ, ასე ვთქვათ, ჩემი ლეიბორისტობის დაისისას, 2006 წლის ოქტომბერ-ნოემბერში, ისინი თქვენც, პარლამენტის მაშინდელ თავმჯდომარეს ქალბატონ ნინო ბურჯანაძესაც და ყველა ოპოზიციური პარტიის ლიდერებს უკლებლივ დაგეგზავნათ და, უკეთუ გაითვალისწინებდით ჩემ მიერ გამოთქმულ როგორც ხელისუფლებისთვის, ისე ოპოზიციისთვის ნაკლებად სახოტბო, „მწარე, მაგრამ კონსტრუქციული ოპოზიციონერის მოსაზრებებს, მაპატიეთ სითამამე, მაშინ, დამერწმუნეთ, არც მაშინდელი პრემიერ-მინისტრის ბატონი ზ. ნოღაიდელის საკითხი დადგებოდა ასე მწვავედ, მით უმეტეს, არც ქალბატონი ნინოს ოპოზიციონერობისა და არც მაშინ უკვე ანეკდოტად ქცეული ოპოზიციურ ძალთა გაერთიანება გახდებოდა სათუო. სხვათა შორის, რომ არა იმ პერიოდში უკვე ჯერ კიდევ ორმხრივ დაშვებული შეცდომები, არც 2007 წლის ნოემბრისა და არც, 2008-2011 წლების ტრაგედიები მოხდებოდა, რომელთა გამომწვევი მიზეზები შეიძლება გააზრებული, მაგრამ ნაწილობრივ ან სულაც არაღიარებულია ხელისუფლებისა და ზოგიერთი საპარლამენტო თუ არასაპარლამენტო ოპოზიციის მიერ, მეორეს მხრივ, პირიქით, იქნებ ზედმეტადაც გადაჭარბებულადაა შეფასებულ-გადაფასებული „რადიკალური“ ოპოზიციის მიერ.

ბატონო ბიძინა, ბოლო შვიდი წლის განმავლობაში ხუთჯერ მოგწერეთ და პასუხის გაუცემლობა სრულებით არ გამკვირვებია, რადგან ჩემთვისაც, ისევე როგორც საზოგადოების უმეტესი ნაწილისთვის, ცნობილი თუ უცნობი კეთილი და საშვილიშვილო საქმეების მიუხედავად, მაინც ხელისუფლებასთან იყავით გაიგივებული. ამდენად, არ უნდა გაგიკვირდეთ საზოგადოების ერთი, არცთუ მცირე ნაწილის გარკვეულწილად სიფრთხილე და ზოგ შემთხვევაში აგრესიული (სავსებით შესაძლებელია, დაკვეთილიძ განწყობა პირადად თქვენ მიმართ და განსაკუთრებით თქვენი გარემოცვის „მრავალფეროვნების“ მიმართ. მაგრამ ნამდვილად არ მეგონა, თუ ამა წლის 11 აპრილს პრეზიდენტისთვის და თქვენთვის მოწერილი წერილი, — პრეზიდენტის მხრიდან წინასწარ ვიცოდი, — თქვენგანაც რეაგირების გარეშე დარჩებოდა! რაც, არ არის გამორიცხული, ჩემი ბრალია. ალბათ, ევრ შევძელი დამაჯერებლად დამესაბუთებინა ჩემი თქვენთან შეხვედრის სურვილის აუცილებლობა, რისი შედეგიც წინამდებარე წერილია.

დარწმუნებული ვარ, რომ მე არც პირველი და არც უკანასკნელი ვარ ჩემს სურვილში თქვენთან შეხვედრის მსურველთაგან. მაგრამ ერთი კი უნდა გითხრათ, — მრავალი ხილული და უხილავი მიზეზისა გამო ნამდვილად გაგიჭირდებათ ჩვენისთანა განვითარებადი დემოკრატიის ქვეყანაში ქართული ოცნების ძალზედ სიმპათიური იდეისა და საქმიანი წინადადებების გატარება-დამკვიდრება, მით უმეტეს, ზოგადად და, კერძოდ, საქართველოსთვის დამახასიათებელი წინასაარჩევნო პოლიტიკური ბრძოლის სინამდვილეში, რომელიც ია-ვარდით მოფენილი არ იქნება და ამაში უკვე რწმუნდებით და პირადად ჩემთვის — ერთი კონკრეტული რიგითი მოქალაქისთვის, — სამწუხაროდ, — კიდევ დარწმუნდებით!

არ ვიცი, რას მივაწერო თქვენი სიჩუმე, ბატონებო, როდესაც მინიმუმ ოქტომბრიდან მოყოლებული კვლავ აქტიურად გწერდით, რომ უნდა გაგიზიაროთ გარკვეული მოსაზრებები 2012-13 მძიმე და „ცხელ“ საარჩევნო წლებთან დაკავშირებით. ამდენად, თუ ამ წერილის გამოქვეყნების და თქვენ მიერ მისი შინაარსის გაცნობის შემდეგ თქვენის მხრიდან ადეკვატური რეაქცია მოჰყვება მას, მაშინ მართლა ვირწმუნებ, რომ თქვენთვის მნიშვნელოვანია რიგითი მოქალაქის აზრი და გთხოვთ, გააღრმავოთ ამ რწმენის სურვილი თქვენთვის მისაღებ დღის ნებისმიერ მონაკვეთსა და ადგილზე დანიშნული შეხვედრით (თორემ ჩემთვის ძალიან რთულია, აღმოვჩნდე, ვინ იცის, რამდენმაგი დაცვით გარშემორტყმულ ათიოდე ადამიანს შორის იმ „ბედნიერი კახელი გოგოასავით“, რომელიც თურმე 30 წელიწადი ცდილობს თავისი კონსტრუქციის — ელექტროსადგურ — „პერპენტიუმ-მობილეს“ მიტანას მთავრობამდეძ, რაც ურთიერთსასარგებლო იქნება არა მარტო საარჩევნო წლებში თუნდაც ისეთი მოკრძალებული ინტელექტის მქონე ადამიანის მონაწილეობით, როგორიც თქვენი მონა-მორჩილი გახლავართ.

ჩემი თვითმიზანი სრულებით არ არის თქვენთვის ხელის ჩამორთმევა, ხვევნაკოცნა და აღტაცებული ბოჩოლასავით კუნტრუში. მით უმეტეს, რომ პატივი მქონდა არა მარტო ჩამომერთმია ხელი, არამედ იდეურად და ფიზიკურად ვყოფილიყავი გვერდით ისეთ ადამიანებთან, როგორებიც ზვიად გამსახურდია და მერაბ კოსტავა გახლდნენ, და კიდევ მრავალ სხვა ღირსეულ მამულიშვილთან. თუმცა სხვებივით არ ვიჩემებ მათთან ახლობლობას და ან, უკაცრავად, ძმაბიჭობას. მაპატიეთ ამ უნებლიე გადახვევისთვის და ვაგრძელებ შეწყვეტილ აზრს, რომ **სწორედ ჩემისთანა რიგითი მოქალაქეები თავიანთ არცთუ ისე მცირე ნაცნობ-მეგობრებისა და საახლობლოთი, მათ შორის „ჩარეცხილების“ წრით, გახლავართ ის ძალა, რომლის მსოფლმხედველობა გარკვეულწილად მოქმედებს ამომრჩეველთა ძირითად მასაზე, რომელ ძალაზეც იდგა, დგას და იდგება ნებისმიერი სახელმწიფო და ხელისუფლება, იქნება ეს „ბებერი“ ევროპა თუ ახალგაზრდა ამერიკა. გნებავთ, იაპონიაც კი — სადაც ნებისმიერი მოქალაქის, რიგითი ამომრჩევლის ერთი შეხედვით უსუსური და იმწუთს უსარგებლო, თუნდაც უტოპიური იდეა — რჩევაც კი ნებისმიერი კომპანიის მენეჯერის ან პრეზიდენტის მიერ მორალურად და მატერიალურად წახალისებულია და სახელისუფლებო რანგშიც კია აყვანილი.**

დღევანდელი გადმოსახედიდან უკვე მწარედ ბევრჯერ გამიფიქრია: „კაცო, ბესო! იქნებ ცდებოდი და შენც უნდა ყოფილიყავი იმათ რიგებში, ვინც ხელთათმანივით იცვლიდა პოლიტიკურ პარტიებს (თორემ შეხედულებებისა რა მოგახსენოთძ და დღენიადაგ ცდილობდა, მასმედიის ნებისმიერი საშუალებით წარმოჩენილიყო ათასნაირი სისულელეების როშვით? (სხვა „ცნობადი“ სახეებისგან განსხვავებით, ეს ფრაზა პირველი და ბოლო არაკორექტული იქნება ჩემს წერილშიძ. იქნებ მაშინ შენც გქონოდა ჯიპი და არ გეცხოვრა კედლებ-დამსკდარი ნესტიანი სახლის პირველ სართულზე...

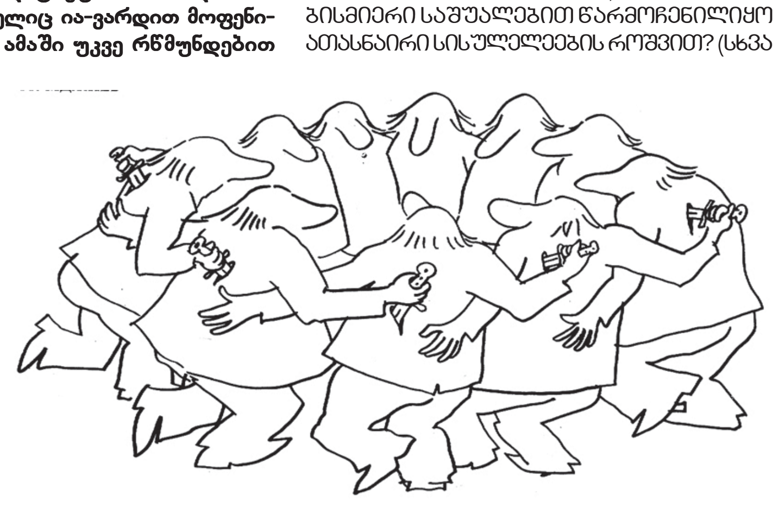

აი, ასე გავიფიქრებ ხოლმე, ბატონებო, და მერე ჩემივე თავისა მრცხვენია, რადგან თავად ვარ დამნაშავე ჩემი ოჯახის ყოფაში და არა იმიტომ, რომ თითქმის 10 წელი ვიყავი ლეიბორისტული პარტიის ერთგული და აქტიური წევრი მანამდე, სანამ ჩვენი გზები საბოლოოდ არ გაიყო. მაშინ 50 წლის კაცი უბრალოდ მივხვდი, რომ ველარ ვუერთგულებდი იმ პარტიას, რომლის ხელმძღვანელობის მიერ შემუშავებული

სტრატეგია და ტაქტიკა, თუნდაც მეტოქე პარტიების და პიროვნებების შეფასებებში, ჩემთვის მიუღებელი ხდებოდა. ამიტომ ჩუმად და წყნარად, მეორე მცდელობით (პირველი მცდელობის დამადასტურებელი განცხადება პარტიის რიგების დატოვების შესახებ შესაბამისი უარყოფითი რეზოლუციით ახლაც შენახულია ჩემს არქივშიძ დავტოვე პარტია, თუმცა შემეძლო, ეს საკმაოდ ხმაურიანად გამეკეთებინა მასმედიის მეშვეობით, რაც იმხანად ძალიან მოდაში იყო და ამით საკმარისზე მეტად დაგროვებული ქულებით „გადავპორტირებულიყავი“ ნებისმიერ, თუნდაც ნაციონალურ მოძრაობაში (რაც მართლა შოკისმომგვრელი იქნებოდა ყველასთვის, ვინც ჩემს პოლიტიკურ წარსულს იცნობსძ, რომლის აქტივისტები საუკუნის დასაწყისში საკმაოდ ხშირად მიგზავნიდნენ მესიჯებს მეტნაკლებად ტლანქი თუ ნატიფი შემოთავაზებების სახით, განსაკუთრებით, როცა ჩემი ლეიბორისტებისგან შესაძლო გამიჯვნის შესახებ გაიგეს.

ვფიქრობ და ვიმედოვნებ, რომ ლეიბორისტთა ამასწინდელი ერთკვირიანი შესვენება, ალბათ, რაღაც ცვლილებებით იყო გამოწვეული, რაც, როგორც რიგით მოქალაქეს, ნამდვილად მიხარია, თუმცა ბოლოდროინდელმა საჯარო განცხადებებმა და „მხილებებმა“, კვლავ ეჭვქვეშ დააყენა ჩემი არაერთი მოსაზრება ლეიბორისტების საქმიანობაზე. თუმცა აქვე ღირსეული წარმატება უნდა ვუსურვო...

ბუნებაში უცვლელი არაფერია და გასაკვირი არ არის, რომ საზოგადოება თავის წევრებთან ერთად იცვლება. იცვლება მათი შეხედულებებიც, რაც თავისთავად ძალიან მძიმე და ხშირად მორალურად, სულიერად და ფიზიკურადაც კი მტკივნეული პროცესია, რისი მაგალითიც, შორს რომ არ წავიდეთ, თავად მე გახლავართ, თუნდაც ამ წერილის ასეთი ფორმითა და შინაარსით დაწერის გამო. რადგან თუ ისევ იმ საქმეს აკეთებ, რასაც აკეთებდი, არ შეიცვლები, მაგრამ არც არაფერი არ შეიცვლება, თუ თავად არ შეიცვალე. მაპატიეთ ეს ერთგვარი ფილოსოფიური წიაღსვლა, მაგრამ არ შეიძლებოდა, რომ არ მეთქვა, თუნდაც იმიტომ, რომ სხვადასხვა არანაკლებ მიზეზთან ერთად, ამაში ვხედავ პიროვნული და, აქედან გამომდინარე, საზოგადოებრივი ნიჰილიზმის წარმოშობისა და გამყარების მიზეზებს, რის ნიშნები გამოჩნდა კი არა, უკვე ყვირის – აქა ვარო!

ნამდვილად კმაყოფილებით მივიღებ, პატივცემულო რესპონდენტებო, არა მარტო თქვენგან, არამედ ყველა დაინტერესებული პარტიისა თუ მოძრაობის ლიდერებისგან მიწვევას კონსტრუქციული, იქნებ რთული დიალოგისთვის ყველა ურთიერთმოსაზრებებისა და შემოთავაზების გათვალისწინებით.

ვუბრუნდები რა ძირითად თემას, უნდა ვთქვა, რომ მიუხედავად ჩემ მიერ ლეიბორისტული პარტიის დატოვებისა, კიდევ ერთხელ მქონდა მათთან ირიბი შეხება წინა საპარლამენტო არჩევნებისას, ტრადიციულად ანაზღაურების გარეშე, თუ არ ჩავთვლით მობილურის ანგარიშზე ჩარიცხულ 10 ლარს, როცა ჩემივე ინიციატივით ვცდილობდი, დავხმარებოდი ლეიბორისტების მიერ წარდგენილ უპარტიო მაჟორიტარული დეპუტატობის კანდიდატს ბატონ ელიზბარ ჯაველიძეს, განსხვავებით 1999 წლის არჩევნებისა – როდესაც თავად ვიყრიდი კენჭს არჩევნების დროს მეტად რთულ ხობის რაიონში წინასაარჩევნოდ სახელდახელოდ ახლად შექმნილ მცირერიცხოვან, მაგრამ „ჭრელ“ ხელმძღვანელობასთან ერთად (ვისაც თავად ცუდად ესმოდა ლეიბორიზმის პრინციპებიძ. ვცდილობდი, მოსახლეობამდე მიმეტანა პარტიის მიზნები და ძირითადად იმისთვის ვმუშაობდი, რათა პარტიისთვის დამეგროვებინა ხმები, – ახლა, 2008 წელს, ჩემი მიზანი პიროვნული დახმარება იყო, რადგანაც ვთვლიდი და დღესაც ვთვლი, რომ ბატონი ელიზბარი გახლავთ ყოველივე ქართულის დამცველი და თუ მან წელსაც გადაწყვიტა კენჭისყრა, მე უფრო მეტი პასუხისმგებლობითა და მონდომებით შევეცდები დავეხმარო მას ამ მიზნის განხორციელებაში.

სხვათა შორის, ამ წერილს 2002 წელს გამოცემული წიგნის „ავაჰმე, ჩემო მამულო“ მივეცი სათაურად და მიძღვნილია ასევე დიდი მამულიშვილისა და მეცნიერის ბ-ნ გურამ შარაძის ხსოვნისადმი. მეორე საკითხია, რამდენად ვეთანხმები ამ წიგნის ფორმისა და შინაარსის ცალკეულ ეპიზოდებს, მაგრამ ფაქტი ერთია, რომ ვისაც არ წაუკითხავს, მათ შორის თქვენც, პატივცემულო რესპონდენტებო, ასევე სხვა პოლიტიკური პარტიების ლიდერებს ვურჩევდი, რომ წაიკითხონ, რადგან, ვიმეორებ, მიუხედავად ჩემთვის მიუღებელი ზოგიერთი პასაჟისა, მასში გადმოცემული ნააზრევ-ნაფიქრალი და, მე ვიტყოდი, სატკივარი, დღესაც, 10 წლის შემდეგ, სულ უფრო აქტუალური ხდება.

შესაძლო ოპონენტებს წინსწრებით ვეტყვი, რომ სრულებით არა ვარ გლობალიზაციის წინააღმდეგი. უბრალოდ, ყველამ ერთად უნდა ვეძებოთ ჩვენი ადგილი იმ ორომტრიალში, რომელიც ხშირად არა მარტო ეკონომიკური, არამედ სოციალური და სარწმუნეობრივი ბაკქანალიის სახეს იღებს. ამ წუთში, თქვენთან რომ ვსაუბრობდე, გეტყოდით, თუ ვინ არის ქვეყნისთვის დღეს ყველაზე უფრო საჭირო ადამიანი და დარწმუნდებოდით, რომ ჯერჯერობით არ მომკლებია ანალიზის უნარი. აქ ისიც უნდა ვთქვა, რომ ქვეყანაში ინფორმაციული შიმშილია, ინფორმაცია აშკარად მონოპოლიზებულია. მე პირადად ამ მხრივ დიდ სიმწირეს განვიცდი, რადგან ბეჭდვით მედიაზე გასაგები მიზეზების გამო ხელი ვერ მიმიწვდება, რომ არაფერი ვთქვა ჯერ კიდევ არაკოსმოსურ, მაგრამ მაინც სატელიტურ თეფშებზე. ისე, ამისთანა რა დაგიშავათ, ბანო, მიხეილ, იმ „გლობალის“ თეფშებმა, რომელთაც ჩემამდე ვერ მოაღწიეს, ისევე როგორც „ოცნების ბარათებმა“, მიუხედავად იმისა, რომ ნამდვილად გახლდით 27 მაისს თავისუფლების მოედანზე... პირველს ჩავწერდი კვლავ და კვლავ თქვენთან შეხვედრას, მეორედ უწმინდესთან და უნეტარესთან თუნდაც ხანმოკლე შეხვედრას მისგან მამა-შვილური რჩევა-დარიგებისა და ლოცვა-კურთხევისთვის ჩემი სურვილის გამო...

ვწერ ამ სტრიქონებს და უნებლიედ ცნობილი „რა ვაკეთოთ?“ და პასუხად უკვე სოკრატესეული – **„ვიცი, რომ არაფერი არ ვიცი“** – მახსენდება და, წურც სოკრატეს სული და წურც თქვენ ნუ მიწყენთ, მის აზრს ჩემებურად გავაგრძელებ, უფრო სწორად, გავიმეორებ წერილის დასაწყისში გამოთქმულ მოსაზრებას, რაც „პოზიციისა და ოპოზიციის“ მხრიდან სულ ცოტა ქილიკს გამოიწვევს, მაგრამ კვლავ მტკიცედ (და არა დემაგოგიური სიჯიუტით – რაც ცალკე სადისკუსიო თემააძ ვდგავარ იმ აზრზე, რომ მხოლოდ და მხოლოდ ერთიან პოლიტიკურ სივრცეში, ვიწროპარტიული და პირადი, ხშირად გაუმართლებელი ამბიციების თუნდაც დროებითი და ნაწილობრივი დათმობით ურთიერთთანამშრომლობაა, თუნდაც იმ ფაქტის გათვალისწინებით, როგორც ამ ბოლო დროის განმავლობაში, შეიძლება არცთუ უსაფუძვლოდ, თქვენ გვაფრთხილებთ, ბატონო პრეზიდენტო, საომარი მოქმედების საფრთხის გამო და, რაც მთავარია, – დანარჩენ მსოფლიოს უნდა დავუმტკიცოთ, რომ მართლაც ვადგავართ განვითარებადი დემოკრატიისკენ მიმავალ, ჯერჯერობით ბილიკს, რომელიც ევროკავშირისა და ნატოსკენ მიმავალ ფართო გზაზე გაგვიყვანს, ხოლო ეს ბილიკი სხვა საკითხებთან ერთად უმთავრესი მძაფრი და მძიმე საპარლამენტო არჩევნების სამართლიანი ჩატარებაა, თუნდაც უკვე განხორციელებული საკონსტიტუციო ცვლილებების გათვალისწინებით, რაც სახელმწიფო მოწყობას ეხება.

ნამდვილად კმაყოფილებით მივიღებ, პატივცემულო რესპონდენტებო, არა მარტო თქვენგან, არამედ ყველა დაინტერესებული პარტიისა თუ მოძრაობის ლიდერებისგან მიწვევას კონსტრუქციული, იქნებ რთული დიალოგისთვის ყველა ურთიერთმოსაზრებებისა და შემოთავაზების გათვალისწინებით.. და არჩევნებამდე თითქმის **სამი თვით ადრე ვაცხადებ, რომ ნამდვილად მინდა ვიყარო კენჭი მომავალ საპარლამენტო არჩევნებში, როგორც დამოუკიდებელმა, უპარტიო მაჟორიტარული დეპუტატობის კანდიდატმა, რაც ჩემი მატერიალურ-ფინანსური შესაძლებლობისა და არცთუ სასიამოვნოდ გასახსენებელი გამოცდილების გათვალისწინებით, მატერიალური მხარდაჭერის გარეშე ნაკლებ სავარაუდოა,** ან პარტიული სიით, პროპორციული წესით, რისი მრავალი პრეცედენტიც არსებობს ჩვენი ქვეყნის პარლამენტარიზმის ისტორიაში.

მავანნი იმწამს გაიფიქრებენ: „შე მამაცხონებულო, თუ ამის თქმას აპირებდი, მაშინ მოგეძებნა შესაბამისი ფორმა მიმართვისა ადრესატებისადმი და ღია თუ ფარული, სტრიქონებშუა გამოთქმული საყვედურებით და „ბრძნული გამოთქმებით“ არ გაგევსო ამხელა წერილიო“ და თავისებურად მართლებიც იქნებიან!

მაგრამ ვერა და არა, ბატონებო! ვერ შევუდგები ქლესა-მატყუარას კარგად გაკვალულ, მაგრამ არა ტაძრისაკენ მიმავალ გზას, რადგან ბ. შოუს ფრაზას მოვიშველიებ: „მატყუარასთვის სასჯელი ის კი არ არის, რომ მისი უკვე არავის არ სჯერა, არამედ ის, რომ თავად არ სჯერა თავისი თავის“! მე კი არ მინდა, რომ საკუთა-

რი თავის, მკითხველის, ანუ ამომრჩევლის და, რაც მთავარია, ღვთის წინაშე დანაშაულის გრძნობით გავხდე პარლამენტის წევრი, თუმცა კონფუცის აზრისგან განსხვავებით **(„მე ჯერ არ შემხვედრია ადამიანი, რომელიც აცნობიერებს თავის დანაშაულს და თავის თავს ამტყუნებს (სჯის)“-ო),** მე ნამდვილად ვცდილობ, გავაცნობიერო ყველა ჩემი ნაკლი და უფრო მეტიც – დანაშაული და ამას შევთხოვ ყველა ალსარებაზე უფალს ჩემი მოძღვრის, ქაშუეთის წმინდა გიორგის სახელობის ეკლესიის დეკანოზის მამა ელიზბარის მეშვეობით, რომელსაც პატიებას ვთხოვ, რომ ეს ერთი ამოსუნთქვით დაწერილი წერილის გამოქვეყნებისთვის კურთხევა არ მიმიღია, და ასევე შენდობა გთხოვოთ თქვენ ბატონო ადრესატებო, და, რაც მთავარია, მკითხველს, ამ წერილის მოცულობის, ფორმისა და შინაარსის გამო, თუმცა როგორც ყოველთვის, ვცდილობდი და შემდგომშიც შევეცდები, ვიყო კორექტულად პრინციპული, საზოგადოებისთვის მისაღები დაწერილ-დაუწერელი ეთიკისა და ეთიკეტის ნორმების დაცვით და არავის არ ეწყინოს, თუ ვიტყვი, რომ სრულებით არაა საჭირო „ენ-დი-აი“-ს რეკომენდაციები: პოლიტიკურმა მეტოქეებმა ერთმანეთს არ უნდა მიაყენონ სხვადასხვა სახის სისხლისღვრამდე მისული შეურაცხყოფა, რაც ოდითგან არ შედის ქართული, მით უმეტეს, მამაკაცის მართლა დაუწერელ მორალურ კოდექსში. ამიტომ მოვიყვან ჩემ მიერ (არ მინდა, მისი ავტორობა დავიჩემოძ 10 წლის წინათ ნათქვამ და არაერთგზის გამეორებულ ფრაზას: **„მე, ბესო შურღაიას არც „პოზიცია“ და არც „ოპოზიცია“ არ მილირს დაღვრილი ქართული სისხლის თუნდაც ერთ წვეთადაც კი!“**

წერილი და სათქმელი, თუმცა უთქმელიც მრავლად დამრჩა, დასასრულისკენ მიმყავს და მიუხედავად იმისა, თუ საზოგადოების რაოდენობრივად რა ნაწილი როგორ იცნობს ბესო შურღაიას, ერთი რამ ყველასთვის და, რაც მთავარია, თქვენთვის, ბ-ნო მიხეილ და ბ-ნო ბიძინა, აუცილებლად უნდა განვაცხადო, რომ **არასოდეს არ ვყოფილვარ და ვერც ვიქნები რომელიმე თქვენგანის მეხოტბე,** რადგან, სხვა ცხოვრებისეულ პრინციპებთან ერთად, ვმოქმედებდი ერთ-ერთი მთავარით – იმედი მაქვს, ყველა მოაზროვნე ადამიანისთვის დამახასიათებელი – „მოყვარეს პირში უძრახე“-ს პრინციპით, რაც, ვიმეორებ, სრულებით არ მინდოდა ასეთი ფორმით, საგაზეთო პუბლიკაციის სახით გამეკეთებინა. მაგრამ ვსარგებლობ ამ ბრძნული შეგონებით და ვაცხადებ, რომ ჩემი მიერ ნათქვამი და უთქმელი მხოლოდ და მხოლოდ ქრისტესმიერი ძმური სიყვარულითაა განპირობებულ-გამსჭვალული, ხოლო თქვენ, ბატონებო, უამრავ სხვა ადამიანთან ერთად, მოყვრები (მოყვარეებიძ ბრძანდებით ჩემი, ისევე როგორც მე თქვენი და სრულიად საქართველოს ყველა მცხოვრებისა.

მე მოვრჩი! თუმცა.....

პირადად ჩემთვის ამ წუთიდან, როცა ეს სტრიქონები იწერება, უწმინდესისა და უნეტარესის, ჩვენი სულიერი მამის კათოლიკოს-პატრიარქისა და, რა თქმა უნდა, თქვენის წინამძღოლობით ჩათვალეთ, რომ მეც დავდებ ერთ ქვას იმ ჩატეხილი ხიდის აღდგენის საშვილიშვილო საქმეში, რომელსაც არა ერთი და ორი დღე, მაგრამ ღვთისა და ხალხის ნებით არცთუ ისე დიდი დრო დასჭირდება. ამით ვსულდგმულობ და სხვა მრავალი მიზეზისა გამო, რომელთა შორის ეს უპირველესია, განვაცხადე პარლამენტში მოსვლის სურვილი, თუმცა არც მისი წევრობაა აუცილებელი და, თუ გნებავთ, საერთოდ დაივიწყეთ ჩემი სახელიც კი ამ წერილთან ერთად, ოღონდაც თქვენ გამოხატოთ მზაობა ამ ღვთიური, მერე რაც გნებავთ, ის დაარქვით – ქართული იდეის თუ ქართული ოცნების ალსრულებაში და ოდესმე მეც, ერთი ქართველი ან ამქვეყნად ან ზეციურ საქართველოში სხვებთან ერთად გავიხარებ ისევე, როგორც დიდ ქართველთა სულები გაიხარებენ და დაგლოცავენ თქვენ!

ჩემთვის კი (მარტო ჩემთვის?!ძ ამ წერილის შინაარსისადმი ნებისმიერი მეტნაკლებად ადეკვატური განწყობა-გამოხმაურება იქნება **ერთგვარი ტესტი მომავალი „გამჭვირვალე“(?!) არჩევნების ჩატარების მცდელობისა, და ყოველივე ზემოთქმული ჩათვალეთ ჯერ კიდევ არდაწყებული წინასაარჩევნო კამპანიის დასაწყისად“!!!**

აი, ეხლა კი მართლა მოვრჩი და აწი მავანმა, თავისი ინტელექტის შესაფერისად, როგორც უნდა, ისე შემამკოს, თუ...

და მაინც! **ბატონებო! – მიხეილ, ბიძინა და, ვისაც არ უნდა გაუკვირდეს, ბ-ნო ვანო – ჯერი უკვე თქვენზეა!!!**

ჩემთვის კი (მარტო ჩემთვის?!) ამ წერილის შინაარსისადმი ნებისმიერი მეტნაკლებად ადეკვატური განწყობა-გამოხმაურება იქნება ერთგვარი ტესტი მომავალი „გამჭვირვალე“(?!) არჩევნების ჩატარების მცდელობისა, და ყოველივე ზემოთქმული ჩათვალეთ ჯერ კიდევ არდაწყებული წინასაარჩევნო კამპანიის დასაწყისად“!!!

ხოლო ამ წერილს დავამთავრებ ერთი შეხედვით ფატალური ფრაზით, რომელიც, ჩემი აზრით, ნამდვილად მიესადაგება როგორც წერილის სათაურს, ასევე მისი შინაარსის პათოსს, რომლის ავტორის შეხსენება ნამდვილად არ ეკადრება პატივცემულ მკითხველს.

„ყოფნა-არყოფნა, საკითხავი აი ეს არი“!

თერგდალეულთათვის: „Быть илин не быть, Вот в чем вопрос!“

ხოლო მათთვის, ვისაც პოტომაკის და თემზის, სენასა და ელბას წყალი აქვთ გასინჯული, ჩემი არაიელური, არაკემბრიჯული – ოქსფორდული განათლების კუნჭულიდან გახსენებული: „To be or not to be? That is the question“

გამგები, ცხადია, გაიგებს“ – თუ რა ყულფში გავყავი თავი ან რა ცეცხლს ვეთამაშები. საკითხავი კი, შექსპირის გმირს რომ თავი გავანებო, უკვე ნაღდად მე მაქვს: „გესმის კი, ბესო, რას აკეთებ?!

ბესიკ შურღაია,

პატივისცემით ყველა ადრესატი მკითხველისა და რედაქციის მიმართ

ნეიროქირურგი.

ქ. თბილისი

2012 წლის აპრილის ბოლო – 29 ივნისი.

რას წერენ, რას ამბობენ ჩვენზე

რეფორმატორი ნებისმიერ ფასად

საქართველოს პრემიერად დაინიშნა შინაგან საქმეთა სამინისტროს ყოფილი ხელმძღვანელი ვანო მერაბიშვილი. რა ელის ამასთან დაკავშირებით საქართველოს და მის ურთიერთობას რუსეთთან?

ვანო მერაბიშვილის დანიშვნა სავსებით ლოგიკურად გეჩვენება – ის არის ყველაზე წარმატებული მინისტრი-რეფორმატორი, რომელმაც შეძლო პრაქტიკულად განეხორციელებინა საქართველოს ხელისუფლების ლოზუნგები: „საქართველო კორუფციის გარეშე“, „საქართველო საბჭოთა მემკვიდრეობის გარეშე“, „პროდასავლური საქართველო“. ყოველი ეს ლოზუნგი ბევრ რამედ ღირს.

როდესაც შინაგან საქმეთა სამინისტროდან გაათავისუფლა ყველა პოლიციელი, შემდეგ შეკრიბა ახალი შემადგენლობა. უკვე სამჯერ უფრო ნაკლები ოდენობის ახალგაზრდები და პერსპექტიულები, ნიჭიერები, თავისუფლები „საბჭოთა იდეოლოგიისგან“, რომლებიც მზად იყვნენ 600-700 დოლარის ხელფასით აეშენებინათ ის სისტემა, რომელიც ახალმა ხელისუფლებამ ჩაიფიქრა, – ვანო მერაბიშვილმა გადაწყვიტა ერთბაშად რამდენიმე ამოცანა. მას შესანიშნავად ესმოდა, რომ მიხეილ სააკაშვილის მკაცრი რეფორმები გამოიწვევდნენ საზოგადოების წინააღმდეგობას და იქნებოდნენ სახელმწიფოს საყრდენი ამ მიმართულებით.

შოკის მეთოდით

მან პრაქტიკულად შექმნა იდეალური პოლიციის სისტემის შექმნა, თუმცა არც მთლად დემოკრატიული გზით. გათავისუფლებისა და ახალი ატესტაციის შემდეგ მათ, ვინც დაიწყო სამსახური, ელოდებოდათ ახალი გამოცდები – მათი ხელფასები გაიზარდა რამდენჯერმე, მაგრამ პასუხისმგებლობაც ამასთან ერთად. პოლიციური რეფორმის პირველ წელიწადს ტელეეთერი გადატვირთული იყო სიუჟეტებით პოლიციელებისა და ჩინოვნიკების შესახებ, რომლებიც ქრთამისთვის ციხეში აღმოჩნდნენ. ოცი დოლარისთვისაც კი მკაცრი სასჯელი ელოდებოდათ. პოლიციაში შემოიღეს წესი „დააბეზღონ“ ერთი-მეორე – თუ პოლიციელმა დაინახა, რომ მისი კოლეგა იღებს ქრთამს, ანდა არღვევს თავის მოვალეობას, და ამის შესახებ არ მოახსენა შესაბამის ზემდგომ ინსტანციას, მას თავად ელოდა სასჯელი გათავისუფლებამდე. ხშირად ხდებოდა ისე, რომ „დამრღვევი“, უბრალოდ, ამოწმებდა თავის კოლეგებს და მათს პატიოსნებას.

ამით ბევრი დაზარალდა. ახალი ხელისუფლება ძალით არწმუნებდა: თითოეული მოქალაქის მოვალეობაა, როდესაც გაიგებს სამართალდარღვევის შესახებ რაიმე ამბავს, აცნობოს ამის შესახებ პოლიციას.

ეს ყველაფერი საქართველოსთვის იყო ახალი და დამაშინებელი. უბრალო ადამიანებს ზოგჯერ არცკი ესმოდათ, თუ რატომ სჯიდნენ მას ან მის ახლობლებს – დიდი ამბავი, მიეცი ქრთამი გზაზე ან სთხოვე ნათესავს მერიაში გაეწია რაიმე სამსახური, ნათესავი კი ამის გამო ციხეში ჩასვეს.

მართვის მკაცრი სტილის გამო მერაბიშვილმა ბევრი მტერი შეიძინა. ხალხი, რომელიც გაიზარდა გარკვეულ ცხოვრების პირობებში, ძნელად ეგუებოდა ახალ რეალობას, რომლისთვისაც არ იყვნენ მზად. ოპოზიცია სამართლიანად უცხადებდა პრეტენზიას ახალ ხელისუფლებასაც და თავად მერაბიშვილსაც – როგორ შეიძლება ციხეში ჩასვა ხუთი წლით კაცი ოცი დოლარის ოდენობის ქრთამისთვის და გაწირო მისი ოჯახი ნახევრად შიმშილის მდგომარეობისთვის, თუ თავად არც მან და არც მისმა ოჯახმა არ იცოდა, რა მოჰყვებოდა ამ ქრთამს? მაგრამ რეფორმატორებს არ სურდათ რეფორმების გაჭიანურება. ხელისუფლების წარმომადგენლები და მათთან ერთად ვანო მერაბიშვილიც, მუდმივად იმეორებენ, რომ მათ ცოტა დრო აქვთ. ეს არის ჩინოვნიკების საყვარელი პასუხი ყველა შენიშვნაზე: შენობათა მშენებლობის ხარისხზე თუ რეფორმების მიმდინარეობაზე. „ჩვენ ცოტა დრო გვაქვს, ჩვენ ბევრი რამ უნდა მოვასწროთ“, – ასეთ ფორმულირებას გვთავაზობდა ვანო მერაბიშვილიც.

მის რეფორმას სხვადასხვაგვარად უწოდებდნენ, ამბობდნენ, რომ ეს არის რეფორმა, რომელიც ხორციელდება შოკური თერაპიის მეთოდით, მაგრამ შედეგად საზოგადოებამ და ოპოზიციამაც კი აღიარა, რომ პოლიციის რეფორმა აღმოჩნდა ყველაზე წარმატებული, მისმა შედეგებმა კი საზოგადოების ცხოვრება გახადა უფრო უსაფრთხო და კომფორტული.

დიახ, ოპოზიცია ძველებურად ამბობს იმის შესახებ, რომ ძალიან მაღალი იყო ფასი – საქართველოში 36 ათასი პატიმარია, მაშინ, როდესაც ძველი ხელისუფლების დროს მათი რაოდენობა 8 ათას არ აჭარბებდა.

მინისტრს პოპულარობა არ მოუტანა ულამაზო ისტორიამაც, რომელშიც გარეული აღმოჩნდა მისი ცოლი. ქალბატონი აღმოჩნდა ახალგაზრდა სანდრო გირგვლიანთან მაღალი პოლიციელი ჩინოვნიკების კონფლიქტის მონაწილე, ვისთანაც იჯდა კაფეში. ახალგაზრდა თავის დაქალს ეძებდა, მან ის პოლიციელების კამპანიაში და მინისტრის მეუღლესთან დაინახა და თავი ვერ შეიკავა, შეურაცხყოფა მიაყენა კამპანიას. მალე იგი მკვდარი იპოვნეს გზისპირას, მინისტრის განკარგულებით, გამოძიება იყო საჯარო და მან აჩვენა, რომ პოლიციელებს სურდათ დაესაჯათ გირგვლიანი, სცემეს იგი. ბიჭი გაიქცა, მაგრამ ცემისგან იმდენად იყო დასუსტებული, რომ ხრამში ჩავარდა და მოიტეხა კისერი. პოლიციელები დაისაჯნენ, თუმცა, ოპოზიციის აზრით, მეტად მსუბუქად, მინისტრი კი დემონსტრაციულად გაშორდა ცოლს, მაგრამ მალე გაჩნდა ხმები, რომ ყოფილი ცოლ-ქმარი კვლავ ერთად არიან. ამ დროს მინისტრი არაერთხელ აღიარებდა (მათ შორის ჩემთან ინტერვიუშიც), რომ გირგვლიანის მკვლელობა ეს არის ლაქა მის ბიოგრაფიაში მთელი სიცოცხლის განმავლობაში.

საერთოდ, მის პირად ცხოვრებაზე ცოტა რამე თუ არის ცნობილი, მაგრამ რაც ცნობილია, ისიც ახასიათებს მას დადებითად: ის სანიმუშო მეოჯახეა, არ ეწევა აღვირახსნილ ცხოვრებას, ხელისუფლების ზოგიერთი წარმომადგენლისგან განსხვავებით.

როდესაც ადამიანს ცოტა სისუსტე აქვს, ის ნაკლებად მოწყვლადია. იქნებ ამიტომაც მას ზოგჯერ სტალინს ადარებენ – ცხოვრების ასკეტური წესის გამო და მკაცრი ხასიათისთვის, რომლის წყალობითაც მან შეძლო შინაგან საქმეთა სამინისტროში აეგო ასეთი მკაცრი ვერტიკალი.

კრიზის-მენეჯერი

სიტუაცია, რომელშიც სააკაშვილმა ახალი პრემიერი დანიშნა, სერიოზულია, როგორც არასდროს. ოპოზიცია გაერთიანდა მილიარდერ ბიძინა ივანიშვილის გარშემო, რომელმაც მოიპოვა პოპულარობა უზარმაზარი ქველმოქმედებით და უხვი სოციალური დაპირებებით. ხელისუფლებამ ყველაფერი გააკეთა, რაც შეეძლო, რომ შეეზღუდა ივანიშვილის გავლენა ადამიანთა გონებაზე: მას აუკრძალეს ქველმოქმედება, მისი ეს საქციელი პოლიტიკური პოპულარობის მოსაპოვებლად მიიჩნიეს, ყადაღა დაადეს მის ქონებას; მას ირიბად ბრალიც კი დასდეს იმაში, რომ იგი რუსეთის აგენტია. ყოფილმა სახელმწიფო მინისტრმა და ცნობილმა რეფორმატორმა კახა ბენდუქიძემ ჩვენთან ინტერვიუში განაცხადა, რომ ივანიშვილმა მეტად ხელსაყრელად გაითავისუფლა თავი თავისი აქტივებისგან რუსეთში და ამაში, შეიძლება, მას დაეხმარნენ სხვები, ვინაიდან გაყიდვა მოხდა იმ ფასად, რომელიც საბაზროზე უფრო მაღალი იყო. თუმცა, ოპოზიცია ამტკიცებს, რომ ხელისუფლება ამ ბრალდებით მხოლოდ ცდილობს ივანიშვილის კომპრომეტირებას. „როდესაც ბენდუქიძემ გაყიდა თავისი აქტივები რუსეთში, მისთვის არავის დაუდია ბრალი, რომ იგი რუსეთის აგენტია“, – ამბობს რესპუბლიკელი ოპოზიციონერი დავით ბერძენიშვილი.

მიუხედავად ხელისუფლების მიერ მიღებული საგანგებო ზომებისა, ოპოზიციის პოპულარობა იზრდება, არჩევნებამდე კი სულ რამდენიმე თვეღა რჩება. ესე იგი, ხელისუფლებას აუცილებლად სჭირდება გადაირჩინოს ავტორიტეტი.

რომ გავიგოთ, რისთვის დასჭირდა მიხეილ სააკაშვილს ახალ პრემიერ-მინისტრად ვანო მერაბიშვილის დანიშვნა, უნდა ვისაუბროთ ამ კაცის კიდევ ერთ თავისებურებაზე. ის არა მხოლოდ მეტად მიზანდასახული პიროვნებაა და თითქმის ყოველთვის აღწევს თავის მიზანს, არამედ ბრწყინვალე კადრის მუშაკიცაა. გუნდი, რომელთანაც იგი მუშაობდა მთელი ეს უკანასკნელი წლები, რჩებოდა მთლიანად შეკრულად, მისგან არავინ არ წასულა, არც ერთი მოთამაშეც კი.

ჯერ კიდევ ერთი წლის წინათ გაჩნდა ხმები, რომ მერაბიშვილი ერთ-ერთი ყველაზე საალბათო მემკვიდრეა მიხეილ სააკაშვილისა, ვინაიდან, ჯერ ერთი, იდეურად მისი ერთგულია, მეორეც, ძლიერი ლიდერია, მესამეც, იგი ხელს აძლევს დასავლეთს, როგორც რეფორმების კურსის გამგრძელებელი. ამასთან ერთად ის არის პიროვნება, რომელიც არ დაუშვებს საქართველოს დაბრუნებას რუსეთის გავლენის ქვეშ. ყველა ამ თავისი თვისებებით იგი ხელსაყრელია არა მხოლოდ მიხეილ სააკაშვილისთვის, არამედ ამერიკის შეერთებულ შტატებისთვისაც, რომელიც უკანასკნელი ათეული წლის განმავლობაში ღიად კურირებს საქართველოს.

2013 წლიდან, პრეზიდენტის არჩევნების შემდეგ, ძალაში შევა ახალი კონსტიტუცია. მის თანახმად პარლამენტი დანიშნავს პრემიერს, პრემიერი ჩამოაყალიბებს მთავრობას, მთავრობა კი ხდება აღმასრულებელი ხელისუფლების უმაღლეს ორგანო, უზრუნველყოფს ქვეყნის საშინაო და საგარეო პოლიტიკის განხორციელებას და ექვემდებარება მხოლოდ პარლამენტს. პრეზიდენტს რჩება მხოლოდ წარმომადგენლობითი ფუნქციები. მაგრამ ახალი კონსტიტუციის ყველაზე საინტერესო დებულება ამჟამინდელი მოვლენების კონტექსტში ეს არის – კავშირი პარლამენტის არჩევნებთან.

როგორც ცნობილია, საქართველოში პარლამენტის არჩევნები ამ შემოდგომით გაიმართება. ახალი კონსტიტუციის თანახმად კი მთავრობის უფლებამოსილება წყდება ახლად არჩეული პარლამენტის აღიარებით. ახალი მთავრობა კი დაკომპლექტდება უკვე უმრავლესობის პარტიით.

იმის გათვალისწინებით, რომ ამჟამად საქართველოში მიმდინარეობს ოპოზიციური კოალიციის აქციები მილიარდერ ბიძინა ივანიშვილის ხელმძღვანელობით, პარლამენტის არჩევნების შედეგები მეტად გაწუჭვრეტელია. ხელისუფლებისთვის კი, რომელიც უკვე თანახმაა მსხვერპლად გაიღოს პრეზიდენტის სავარძელი ოპოზიციის გულისთვის, მეტად პრინციპულია გაიმარჯვოს პარლამენტის არჩევნებში. იმიტომ, რომ უმრავლესობა პარლამენტში – ეს ქვეყანაში რეალური ხელისუფლებაა.

გასულ კვირას ვანო მერაბიშვილმა წარმოადგინა ახალი მთავრობის შემადგენლობა მეტად ეფექტიანი მენეჯერების სახით – განათლების ყოფილი მინისტრი დიმიტრი შაშკინი გახდება თავდაცვის მინისტრი, პოლიციის აკადემიის ყოფილი რექტორი და გამოცდების ეროვნული ცენტრის დირექტორი ხატია დეკანოიძე წარადგინეს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის პოსტზე. ესენი არიან მერაბიშვილის აბსოლუტურად ერთგული ადამიანები, რომლებმაც მასთან ერთად განახორციელეს ერთი რეფორმა და ბოლომდე იქნებიან მასთან. ახლა ამ გუნდმა ან უნდა გაიმარჯვოს, ან დამარცხდეს. საკითხის შეფასება ასეთია – ეს უნდა იყოს არა მხოლოდ საქართველო, ძველი თუ ახალი, არამედ რეგიონში გეოპოლიტიკური განაწილება, რისთვისაც უკვე მრავალი წელია ერთმანეთს ებრძვიან მოსკოვი და ვაშინგტონი.

Коммерсантъ

დედამიწის ზურგზე

ხარების რბოლამ პამპლონაში სტარტი გეგმის მიხედვით აიღო: ერთ დღეში შვიდი კაცი სერიოზულად დაიჭრა

მთლიანად კი სამი დღის განმავლობაში სერიოზულად დაზარალდა 15 კაცი და დაახლოებით 400 კი მსუბუქად დაშავდა. დაზარალებულთაგან ბევრი ტურისტია. ვარაუდობენ, რომ დღესასწაული ტრადიციულ რბოლებთან ერთად კიდევ ხუთი დღე გაგრძელდება.

* * *

ჩავესმა გალანძღა კლინტონი რუსეთის დაშინებისთვის და ისაუბრა კიბოზე სრული გამარჯვების შესახებ

„ეს უკვე ცხადია, აშკარა უგუნურობაა იმათი მხრიდან, ვისაც თავი მსოფლიოს ბატონ-პატრონად მიაჩნია“, – ასეთი კომენტარი გაუკეთა ვენესუელის პრეზიდენტმა ამერიკის შეერთებული შტატების სახელმწიფო მდივნის სიტყვებს. თავისი თავი კი პრესკონფერენციის დროს ჩავესმა „კვიცს“ შეადარა და გამოაცხადა „გენერალური შეტევა“ ოპოზიციაზე პრეზიდენტის არჩევნების წინ.

* * *

ობამამ წამოაყენა საგადასახადო ინიციატივა, რომელმაც მას შეიძლება ხმები გაუზარდოს ნოემბრის არჩევნებზე

ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტმა კონგრესს მოუწოდა, კიდევ ერთი წლით გააგრძელოს საგადასახადო შეღავათები იმ ამერიკული ოჯახებისთვის, რომელთა ყოველწლიური შემოსავალი 250 ათას დოლარზე ნაკლებია. ამავე დროს მან განაცხადა, რომ მეორე ვადით პრეზიდენტად არჩევის შემთხვევაში, მზად არის განიხილოს საგადასახადო კოდექსში მუდმივი ცვლილებების შეტანის შესაძლებლობა.

* * *

რუმინეთის საკონსტიტუციო სასამართლომ კანონიერად მიიჩნია პრეზიდენტ ბესესკუს იმპიჩმენტის პროცედურა

სასამართლოს წევრებმა გადაწყვიტეს, რომ სახელმწიფოს მეთაურის უფლებამოსილება უნდა გადაეცეს სენატის თავმჯდომარეს კრინ ანტონესკუს 29 ივლისამდე. ამ დღეს ქვეყანაში გაიმართება რეფერენდუმი იმპიჩმენტის საკითხზე. საკონსტიტუციო სასამართლომ უარყო ბესესკუს შუამავლობა პარლამენტსა და პრეზიდენტს შორის კონფლიქტის განხილვის შესახებ.

№131. ოთხშაბათი, 11 ივლისი, 2012 წელი.

ჩვენებურები

გამოჩენილი ისტორიკოსი, აკადემიკოსი დავით მუსხელიშვილი განაგრძობს სახელოვანი ბიძის, „სად წაყვანილი სადაურის“ მიხეილ მუსხელიშვილის ხსოვნის ერთგულ გუშაგობას. ბატონი დავითის მეცადინეობით იყო, რომ „სრ“-ის 2010 წლის 18 დეკემბრის ნომრის პუბლიკაციაში „ქართველი კაცი — სახელგანსმენილი ევროპელი“ მკითხველს ვუამბეთ ცხონებულ ბიძამისზე. წინამდებარე წერილიც იმისი გულისხმიერების ნაყოფია.

ჯერ კიდევ როდის...

გავიხსენოთ — მიხეილ მუსხელიშვილი, ევროპულ ყაიდაზე მიშელ მუსხელი (1903-1964), გახლავთ სტრასბურგის (საფრანგეთი), უნივერსიტეტის სამართლის, პოლიტიკურ და ეკონომიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის პროფესორი და საერთაშორისო საჯარო სამართლის კათედრის გამგე, ევროპის ხალხთა კონგრესის პრეზიდენტი, სსრ კავშირისა და აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნების კვლევის ცენტრის დამაარსებელი და დირექტორი, რომელიც სტრასბურგში დღესაც არსებობს და მუსხელის ცენტრად იწოდება.

მიშელ მუსხელი კიდევ ის იყო, ვინც ევროპის უნივერსიტეტთა ასოციაციას დაუდო საფუძველი და ორჯერ გახდა ამ გაერთიანების არჩეული გენერალური მდივანი, თანაც „აკადემიური პალმის“ ჯილდოს კავალერი; თანაც დიდად გაუსწრო დროს და ევროკავშირისა და ევროგაერთიანების იდეით შეპყრობილმა, მრავალი ნაშრომი უძღვნა ევროპული ფედერალიზმის, ფედერალისტური მოძრაობის, ახალი ევროპის კონსტრუქციის საკითხებს; ვის უკანასკნელ მონოგრაფიასაც სწორედ „ფედერალური სტრუქტურები“ ერქვა; ვინც საქართველოდან სულ ახალგაზრდა, 18 წლისა გაემგზავრა საზღვარგარეთ და იქ „ჩარჩა“, რომ 61 წლისა, იტალიის ალპებში მწვერვალ სერვინის (3378 მ) დაპყრობის შემდეგ დაშვებისას, ტრაგიკულად დაღუპულიყო... ვისი აღსრულებიდან წლისთავზეც ორმა რომაელმა სტუდენტმა დალაშქრა მონბლანი, მწვერვალზე ააფრიალა ერთიანი ევროპის დროშა და ეს აქტი საყვარელი სტრასბურგელი პროფესორის ხსოვნას მიუძღვნა...

ეს — გახსენებისთვის. ახლა კი ცინცხალი ამბები გადმოვალაგოთ: იმ დროს, როცა ევროკავშირი სერიოზულ კრიზისს განიცდის, მდგომარეობა მოითხოვს იმ ზოგიერთი ავტორის გადახედვასა და თუ გნებავთ, კვლავ შესწავლას, რომლებმაც ჯერ კიდევ როდის დასვეს საკითხი ევროპული ფედერაციის მომავალი ფორმის, საერთოდ მერმისის თაობაზე და არა მარტო დასვეს, არამედ იფიქრეს, იმსჯელეს, დაწერეს შესაბამისი პრობლემატიკის ირგვლივ.

ფრანგმა გამომცემლებმა ჟან ფრანსის ბიიონმა და ჟან ლუკ პრეველმა მოიძიეს, შეკრიბეს და ერთ წიგნად დასტამბეს სწორედ ჩვენი შესანიშნავი თანამემამულის, სამართლის ძველი პროფესორის მიშელ მუსხელის (მიხეილ მუსხელიშვილის!) ჯერ კიდევ 1930-40-50-იან წლებში დაწერილი სტატიები. ნაშრომის სათაურია „კონფედერაცია და ფედერაცია: ანტითეზა“. ანოტაცია გვამცნობს, რომ წიგნიდან ჩვენ თურმე უფრო ადვილად ჩავწვდებით ფედერალიზმის საფუძვლებს.

ფრანგული „ტორილიონის“ („La Taurillon“, ევრომოქალაქის ჟურნალი) კალმოსანი ჯონათან ლევეგლი შეხვდა და ესაუბრა გამომცემლებს ბიიონსა და პრეველს; და აი, ფრანგული ჟურნალის მიმდინარე წლის 20 ივნისის პუბლიკაცია დღეს უკვე „სრ“-ის ფურცლებზეა...

— ეგებ დავაზუსტოთ, რა არის ფედერაცია მიშელ მუსხელისათვის?

— ეს გახლდათ სუვერენიტეტის ცნება, რომელიც მონიშნავს განსხვავებას ფედერაციასა და კონფედერაციას შორის. კონფედერაცია ხელშეკრულებას ეფუძნება, ფედერაცია — კონსტიტუციას. კონფედერაცია ქვეყნების გაერთიანებაა, ფედერაცია კი ამასთან ერთად ინდივიდების საზოგადოებაცაა, სადაც კანონი დომინირებს ძალაზე.

ფედერაცია აღჭურვილია იმ უფლებამოსილებით, რომლის განხორციელებაც არაა ან აღარაა მიზანშეწონილი ფედერირებულ სახემწიფოთათვის (თავდაცვა, საგარეო პოლიტიკა, ეკონომიკური პოლიტიკა და ასე შემდეგ).

— მიშელ მუსხელი წერს, რომ ფედერალიზმში „ბალანსი ძალასა და თავისუფლებას შორის რეალიზებულია საზოგადოებრივი წესრიგის მორჩილებასთან ნაციონალური ავტონომიის მოროგებით“. თქვენი კომენტარი?

— ეს მორიგება, მიშელ მუსხელის მიხედვით, უნდა შედგეს წევრი სახელმწიფოების საკონსტიტუციო ავტონომიის, სამთავრობო დაწესებულებათა ზემდგომლობის, კავშირის სურვილების ჩამოყალიბებაში მონაწილეობის, კომპეტენციების გადანაწილებისა და არბიტრული ხასიათის ფედერალური სასამართლოს დაწესების საშუალებით.

— იგი აგრეთვე საუბრობს ფედერალურ კონსტიტუციაზე და აზუსტებს, რომ კონსტიტუცია უნდა იყოს მოკლე და „საერთო იდეალს“ გვთავაზობდეს. რა იქნება ევროკავშირისათვის ეს იდეალი?

— მიშელ მუსხელისა და გასტონ სტეფანის ევროპული კონსტიტუცია, 1949 წლით დათარიღებული, გვახსენებს პოლიტიკური და სოციალური დემოკრატიის პრინციპებს, რომლებიც ეფუძნება მშვიდობასა და სოციალურ სამართალს ფედერაციის ერთიანობასა და ფედერაციული სახელმწიფოების სხვადასხვაობაში. ჩვენ აქვე შეგვიძლია დარჩენა.

შემდგომ მიშელ მუსხელი აზუსტებს, რომ თუ „კონსტიტუციამ მიიღო გარკვეული ეკონომიკური და სოციალური ლოგიკა, ის ფედერაციაში შემოიტანს განხეთქილების მოტივებს, რომელთაც შეეძლებათ კავშირის შენარჩუნებაზე ფატალური დისკუსიების პროვოცირება“.

მართლაც, ძნელი წარმოსადგენია, რომ ფედერაციის კონსტიტუცია გარკვეულ ეკონომიკურ თუ სოციალურ იდეოლოგიას იღებს წევრი სახელმწიფოების მთავრობათა დაპირისპირების რისკის ფასად...

— ისიც გავიხსენოთ, რომ მიშელ მუსხელი ასევე გახლდათ აღიარებული სპეციალისტი საბჭოთა სამართალმცოდნეობისა. ის ფიქრობდა, რომ რეალური ფედერალიზმი (სსრ კავშირი „ფედერალურ“ სახელმწიფოს წარმოადგენდა) შეუთავსებელია ერთპარტიულ თუ დიქტატორულ რეჟიმებთან...

— მიშელ მუსხელი კიდევ უფრო შორს მიდიოდა და ამბობდა, რომ ფედერალური სახელმწიფოები „შეინარჩუნებენ თავიანთ ნაციონალურ არმიებს და გააგრძელებენ საკუთარი დიპლომატიური წარმომადგენლობის უზრუნველყოფას“.

ჩვენ ხელახლა გამოვაქვეყნეთ იმისი ორი შრომა. ორივე მოდის, დათარიღების მიხედვით, მეორე მსოფლიო ომის დამთავრების უახლოეს და ცივი ომის დაწყების პერიოდზე. ეს ის ხანაცაა, როცა აგორდა მოძრაობა ევროპული თავდაცვის თანამეგობრობის ჩამოყალიბებისათვის. ამ შრომებში გამოვლენილი დიდი სიფრთხილე არმიისა და დიპლომატიის სფეროებში, აღარ იგრძნობა მკვლევარის 1964 წლის გამოცემაში, სადაც აღნიშნულია, რომ „ფედერაციაში სახელმწიფო არმიები ფედერალური მთავრობის ხელმძღვანელობის დაქვემდებარებაში ერთიანდებიან ერთ არმიად და საგარეო პოლიტიკაც ასევე წარმოადგენს ფედერაციის ექსკლუზიურ კომპეტენციას“.

— დასასრულ, ასეთი რამ: მიშელ მუსხელი წერს, რომ „უნდა გამოვიდეთ ევროპული რეალობებიდან და ფედერალიზმიც მათ შევუთავსოთ. ევროპა კი არ უნდა დაექვემდებაროს ფედერალისტურ პრინციპებს, არამედ უფრო ეს პრინციპები უნდა მოერგოს ევროპულ რეალობას“... ნუთუ ევროპული ფედერალიზმის ფორმა კვლავაც გამოსაგონებელია?

— მეცნიერი ხაზგასმით აღნიშნავს ფედერაციული პრინციპების მოქნილობასა და სიმდიდრეს, რაც ითვალისწინებს ყველა რთულ და მგრძნობიარე დე ფაქტო სიტუაციას. უეჭველია, ევროპული ფედერაცია არ მიიღებს ძლიერ ინდივიდუალიზმსა და თავის შემქნელი ნაციონალური სახელმწიფოების ხანგრძლივ ისტორიასთან ადაპტირებულ ფორმას, არ გახდება არც ერთი მანამდე არსებული ფედერალური სისტემის მსგავსი, არამედ იქნება ფაქტობრივად ერთი სუვერენული სახელმწიფო სხვების რიცხვში; ერთი ეტაპი მსოფლიო ფედერაციისაკენ, რაც ერთადერთი საშუალებაა ფედერალიზმის სრული რეალიზაციისა ომის პრობლემის უნივერსალური გადაჭრის გზით, რომელიც სახელმწიფოთა სუვერენიტეტის შედეგია; ომის ლოგიკა შეიცვლება დაუსრულებელი მშვიდობის ლოგიკით, ძალმომრეობაზე გაბატონდება სიმართლე...

...ქართველი მკვლევარი მიხეილ მუსხელიშვილი — მიშელ მუსხელი, ვფიქრობთ, შემდგომაც არაერთგზის შეახსენებს „სათანადო“ ევროპელებს თავს და ჩვენც საქმის კურსში ვიყოლიებთ ჩვენს პატივცემულ მკითხველს...

თამაზ ეგანოიძე

დემოგრაფია

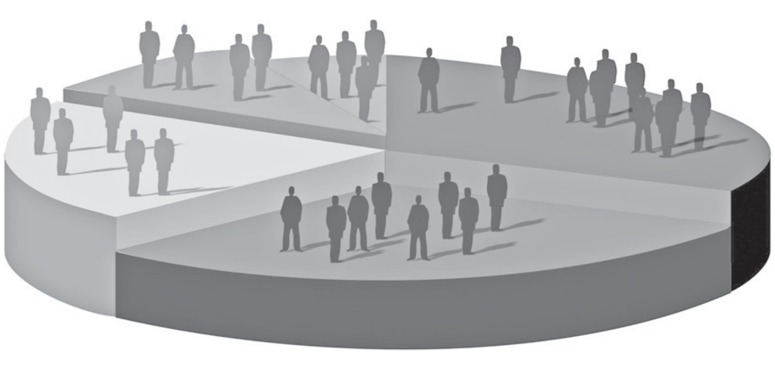

როცა მრი ბმრდმბა...

არაოფიციალური, თუმცა კი რეალობასთან მიახლოებული მონაცემებით, დღესდღეობით საქართველოდან სხვადასხვა მიზეზით მილიონზე მეტი კაცია გასული. ზოგი დროებითაა წასული — სასწავლებლად, სამუშაოდ, ზოგიც სულაც — საცხოვრებლად, დროებით თუ სამუდამოდ.

ბუნებრივია, მილიონი კაცი, რომელიც ისეთ მცირერიცხოვან ქვეყანაში, როგორიცაა საქართველო (2012 წლის იანვრისთვის, საქსტატის მონაცემებით, საქართველოს მოსახლეობა დაახლოებით 4 მილიონ 498 ათას კაცს შეადგენდა), საგანგაშოდ ბევრია. ამასთან, ვითარებას კიდევ უფრო მეტად ამძაფრებს ის გარემოებაც, რომ ქვეყნიდან გასულ მოქალაქეთა შორის აბსოლუტური უმრავლესობა ახალგაზრდები და საშუალო ასაკის ხალხია. შესაბამისად, საქართველოში დარჩენილთა და დიასპორის წარმომადგენელთა საშუალო ასაკს თუ ავიღებთ, სამშობლოში დარჩენილები ქვეყნიდან გასულებზე გაცილებით უფროსები არიან.

აღსანიშნავია, რომ მოსახლეობის დაბერების ტენდენცია მარტო საქართველოსთვის არ არის დამახასიათებელი. კერძოდ, ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის მონაცემებით, ეს პროცესი პლანეტარული ხასიათისაა, თუმცა კი გაცილებით სწრაფი ტემპით იგი საშუალო და დაბალი შემოსავლის მქონე მოსახლეობიან ქვეყნებში მიმდინარეობს. 2050 წლისთვის დედამიწაზე ორი მილიარდი ხანდაზმული კაცი იცხოვრებს, რომელთაგან 80 პროცენტი სწორედ ამ კატეგორიის ქვეყნების მოქალაქეები იქნებიან.

დღესდღეობით საქართველოში 65 წელს გადაცილებულთა რიცხოვნობა მთელი მოსახლეობის 14 პროცენტია, ხოლო სიცოცხლის საშუალო ხანგრძლივობა — 74,5 წელი. მათგან მამაკაცთა შორის ეს მაჩვენებელი 70,2 წელია, ქალებში კი — 78,6 წელი. ცალკეა აღსანიშნავი, რომ თუ მამაკაცებში საშუალო ასაკმა ბოლო დროს უმნიშვნელოდ (0,3 პროცენტით) მოიმატა, ქალებში მან ასევე ოდნავ (0,1 პროცენტით) მოიკლო. **დემოგრაფთა პროგნოზით, უახლოეს ხუთ წელიწადში საქართველოში, 60 წელს გადაცილებული მოსახლეობის მთლიანი ოდენობა 5 წლის ასაკამდე ბავშვთა რიცხოვნობას გადააჭარბებს.**

ეს გარემოება კი, ჩვენი ღრმა რწმენით, საქართველოს მთავრობის განახლებული ხელმძღვანელობისა და შემადგენლობის სამოქმედო და, რაც ერთობ საგულისხმოა, **საკმაოდ ხანგრძლივ პერიოდზე ორიენტირებული პროგრამის ფარგლებში,** რომლის ერთ-ერთი პრიორიტეტი მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვაზე ზრუნვაა, სახელმწიფოს მხრიდან გენდერული პოლიტიკისადმი გაცილებით მეტი გულისყურით მიდგომის საბაბი უნდა იყოს. ამდენად, ასეთ ვითარებაში, ბუნებრივია, არა მარტო 6 წლამდე ბავშვებისა და პენსიონერთა სახელმწიფო (მართალია, მწირ, მაგრამ მაინც) დაზღვევას, არამედ ამ ორ ასაკოვან ჯგუფს შორის „მოყოლილ“ მოსახლეობას, ანუ პირველთა მშობლებისა და მეორეთა შვილების ჯანმრთელობაზე ქმედითად ზრუნვასაც საჭიროებს.

ყოველივე ამას იმიტომ ვამბობთ, რომ მთავრობის ახალი სამოქმედო პროგრამის (რომლის კონკრეტიკა ფართო საზოგადოებრიობისთვის ჯერაც უცნობია), მეორე პრიორიტეტი სოფლის მეურნეობა და ამ სფეროში დიდი წარმატებების მიღწევაა. საქმე ის არის, რომ სოფლად როგორიც გნებავთ დიდი სახსრები დავაბანდოთ, როგორიც გნებავთ თანამედროვე ტექნიკა, აღჭურვილობა შემოვიტანოთ და აგროინოვაციური მეთოდები დავნერგოთ, უშუალოდ მიწაზე ხალხმა თუ არ იმუშავა, სასურველ შედეგს ვერასგზით მივაღწევთ. არადა, იმავე სტატისტიკური მონაცემებით, საქართველოში მოსახლეობის თითქმის ნახევარი (კერძოდ, 47,7 პროცენტი) სოფლად ცხოვრობს. იმის მიუხედავად, რომ ქალაქების მოსახლეობის უმეტესი ნაწილი კვლავაც, რბილად რომ ვთქვათ, დალხენით არ ცხოვრობს, რასაც რახანია უმაღლესი ეშელონის ხელმძღვანელებიც აღიარებენ, სოფლად მდგომარეობა განსაკუთრებით მძიმეა. იმის მიუხედავად, რომ ბოლო ხანს მოსახლეობის რიცხოვნობამ საქართველოს ზოგიერთ რეგიონში მოიმატა (კერძოდ, ქვემო და შიდა ქართლში, ასევე აჭარაში), სადაც წლიდან წლამდე ეს კარგი ტენდენცია ტრადიციულად ნარჩუნდება, სამაგიეროდ საგრძნობლად შემცირდა რაჭა-ლეჩხუმისა და სვანეთის მოსახლეობა, ერთიანად მიტოვებული სოფლების გვერდით კი თითო-ოროლა კაცით (და არა კომლით!) დასახლებული სამოსახლოებია.

ამდენად, როგორც გვესახება, ახალი სამთავრობო პროგრამის პრიორიტეტთა ფარგლებში უამრავი პატარ-პატარა, მაგრამ ძალიან მძლავრი „ქვენა დინებაა“, რომელთა გათვალისწინება მომავალზე ორიენტაციით ახლავე უნდა დაიწყოს.

ოთარ ტურაზელიძე

რეკლამა გ. ახვლედიანის ქ. №19.
„საქართველოს რესპუბლიკაში“
299-62-77; 599 32-85-76.

ჭადრაკი

ჭარხალაშვილი პოლონეთში პირველია

ინგა ჭარხალაშვილი

ვარშავაში დამთავრდა პოლონელი მოჭადრაკის კრისტინა რაძიკოვსკას მეორე მემორიალი, რომელშიც 10 ქალი მონაწილეობდა, მათ შორის სამი დიდოსტატი საქართველოდან. ინგა ჭარხალაშვილმა 9 შესაძლებლიდან 7 ქულა მოაგროვა და პირველი ადგილი დაიკავა. გამარჯვებულს ნახევარი ქულით ჩამორჩა ნინო ბაციაშვილი, რომელმაც მეორე ადგილი დაიკავა. 5,5-5,5 ქულით მესამე-მეოთხე ადგილები პოლონეთის ნაკრების წევრებმა – ივეტა რალიჩმა და კარინა ჰოროვსკამ გაინაწილეს. 4,5 ქულით მე-5 ადგილზე სოფო გვეტაძე გავიდა.

„ვერცხლი“ და „ბრინჯაო“ – დუბაიდან

გიორგი სიბაშვილი

არაბთა გაერთიანებული საამიროების დედაქალაქში ჭაბუკ მოჭიდავეთა მე-12 საერთაშორისო ფესტივალზე წარმატებით ითამაშა 14-წლიანებში საქართველოს ჩემპიონმა გიორგი სიბაშვილმა – ცხრა შესაძლებლიდან 8 ქულით მეორე ადგილი დაიკავა. მართალია, ამდენივე ქულა მოაგროვა უკრაინელმა ვოლოდიმირ ვეტოშკომ, მაგრამ უკეთესი კოეფიციენტით აჯობა ჩვენებურს და ოქროს მედალი მოიპოვა. 7 ქულით ბრინჯაოს მედალი ნინო ხომერიკს ერგო. ანა თოდაშვილი 6,5 ქულით მე-12, მარიამ მჟავია კი 4,5 ქულით 70-ე იყო.

ლაშა დიდია

ეს საგულისხმოა

ოლიმპიურ ტალღაზე

ორიოდე კვირაც და ლონდონი მესამედ (უწინ – 1908 და 1948 წლებში) უმასპინძლებს თანამედროვეობის ოლიმპიურ თამაშებს.

ქართველ გულშემატკივართათვის ცნობილია, რომ დიდი ბრიტანეთის დედაქალაქში ჩვენი ქვეყნის სპორტულ ღირსებას 36 „ჯვაროსანი“ დაიცავს.

ვფიქრობთ, არანაკლებ დაგაინტერესებთ იმ ობიექტების ნუსხა, სადაც ოლიმპიადის მედლები გათამაშდება.

უპირველესად, გაუწყებთ, რომ, ინგლისის გარდა, ჯილდოების მფლობელები შოტლანდიასა და უელსშიც გამოვლინდებიან. თუმცა, საუბარი ზოგადი რომ არ გამოგვივიდეს, მოდით, შეპირებულ ჩამონათვალს გადავხედოთ.

უემბლის სტადიონი

ოლიმპიური ზონა

ოლიმპიური სტადიონი – თამაშების გახსნისა და დახურვის საზეიმო ცერემონიალები, მძლეოსნობა.

საწყლოსნო ცენტრი – ყველა საწყლოსნო სახეობა.

ლონდონის ველოპარკი – ტრეკზე რბოლა.

ჰოკეის ოლიმპიური ცენტრი – ბალახის ჰოკეი.

საკალათბურთო არენა.

ხელბურთის არენა.

ლონდონის ოლიმპიური სოფელი.

ტემზისპირა ზონა

ლონდონის საგამოფენო ცენტრი – კრივი, ფარიკაობა, ძიუდო, მაგიდის ჩოგბურთი, ტაეკვანდო, ძალოსნობა, ჭიდაობის სახეობები.

გრინვიჩის ჩრდილოეთ არენა – ბადმინტონი, კალათბურთი, ტანვარჯიშის სახეობები.

ყურე აფროსნებისთვის

ლონდონის ოლიმპიური სტადიონი

გრინვიჩის პარკი – ცხენოსნობა, თანამედროვე ხუთჭიდის ნაწილი.

სამეფო არტილერიის ყაზარმები – სროლა.

ცენტრალური ზონა

„უემბლის“ სტადიონი – ფეხბურთი.

სრულიად ინგლისის ლაუნ-ჩოგბურთისა და კროკეტის კლუბი – ჩოგბურთი.

ლორდს კრიკეტ გრაუნდი – მშვილდოსნობა.

რიჯენთს პარკი – საგზატკეცილო ველორბოლა.

ჰორს გარდს პერედი – პლაჟის ფრენბურთი.

ჰაიდ პარკი – ტრიატლონი.

ერლს კორტი – ფრენბურთი.

გრინვიჩის საშეჯიბრო ასპარეზი

ლონდონის ფარგლებს მიღმა

ბროქსბურნის სანიჩბოსნო სლალომის ცენტრი უელთემ კროსი.

დორნი ლეიკი – აკადემიური ნიჩბოსნობა, ბაიდარებითა და კანოეთი ნიჩბოსნობა.

კუნძული პორტლენდი – ვეიმუთისა და პორტლენდის აფროსნობის ეროვნული აკადემია.

ჰალდის ციხე – დარბაზისპირა ქალაქგარე პარკი – მაუნთინბაიკი.

დავძენთ, რომ ოლიმპიადის საფეხბურთო ტურნირის ჯგუფური რაუნდის მატჩები, „უემბლის“ გარდა, გაიმართება აგრეთვე გლაზგოს „ჰემპდენ პარკზე“, კარდიფის „მილენიუმზე“, მანჩესტერის „ოლდ ტრაფორდზე“, ნიუკასლის „სენტ-ჯეიმს პარკზე“, ბირმინგემის „ვილა პარკზე“ და ქალაქ ქოვენტრის სტადიონზე.

გიორგი შოთაძე

ლიცენზიატი

კვიცი გვარზე ხტის

საქართველოს ძალოსნებმა მსოფლიოს სალიცენზიო ჩემპიონატებზე ლონდონის თამაშების 3 საგზური მოიპოვეს. ერთ-ერთი ათლეტი, რომელიც ბრიტანეთის დედაქალაქის ოლიმპიურ ფიცარნაგზე გამოვა, გახლავთ ევროპის 2012 წლის ჩემპიონი რაულ ცირეკიძე. 2007 წელს მან ახალგაზრდების ევროპის პირველობაზე ბრინჯაოს მედალი დაიმსახურა. სამი წლის შემდეგ 23-წლამდელთა კონტინენტის პირველობაზეც მსგავს წარმატებას მიაღწია. 2008 წლის პეკინის ოლიმპიურ თამაშებშიც იასპარეზა.

ყველაფერს კი საფუძველი 1997 წელს ჩაეყარა, როცა 10 წლის ყმაწვილი მამამ – ყოფილმა ძალოსანმა გია ცირეკიძემ ვაჟიშვილი დარბაზში მიიყვანა და რკინას დააჭიდა. შედეგები განსაკუთრებით მას შემდეგ გახდა შესამჩნევი, რაც

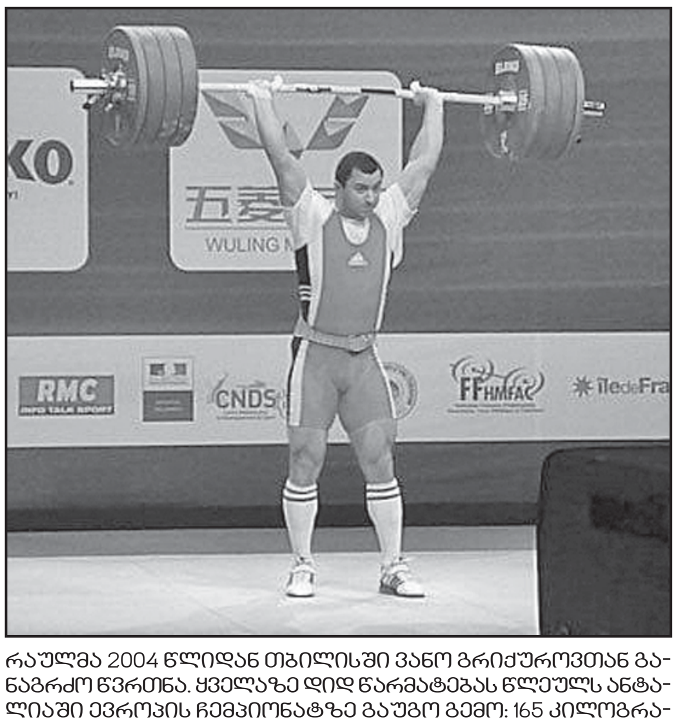

რაულმა 2004 წლიდან თბილისში ვანო გრიქუროვთან განაგრძო წვრთნა. ყველაზე დიდ წარმატებას წლეულს ანტალიაში ევროპის ჩემპიონატზე გაუგო გემო: 165 კილოგრამი აიტაცა და მცირე ვარცხლის მედალი დაიმსახურა, შემდეგ 200 კილოგრამი აკრა და ორჭიდში 365 კილოთი კვარცხლბეკის უმაღლეს საფეხურზე ავიდა.

– ეს გამარჯვება, უპირველესად, მწვრთნელების დამსახურებაა – ჩემი ჩემპიონობისთვის მათ ყველაფერი იღონეს, – გვითხრა რაულ ცირეკიძემ, – ანტალიაში ევროპის პირველობაზე მყოფ ოლიმპიურ ჩემპიონ გია ასანიძეს მუდმივი სატელეფონო კავშირი ჰქონდა ვანო გრიქუროვთან, რომელიც ნაკრების წევრებთან დუშეთში იყო საწვრთნელ შეკრებაზე. ერთად ადგენდნენ სამოქმედო გეგმას და სტრატეგიას. სწორმა გათვლამ გამარჯვებამდე მიგვიყვანა.

– ოლიმპიადისთვის როგორ ემზადებით?

– ნაკრების წევრები ერთი თვე ჩაქვში ვიყავით საწვრთნელ შეკრებაზე, ახლა დუშეთში ვვარჯიშობთ. ძალოსნების ფედერაციამ, სპორტის სამინისტრომ და ეროვნულმა ოლიმპიურმა კომიტეტმა ყველა პირობა შეგვიქმნეს წვრთნისა და აქტიური დასვენებისთვის. ვფიქრობ, ოლიმპიადისთვის მომზადების პიკში ვიქნებით და ლონდონის ფიცარნაგზე ქომაგებს არ გავაწბილებთ.

ლექსო ცინცაძე

ჭიდაობა

ლონდონში – 13 ფალავნით

საქართველოს მოჭიდავეთა ნაკრები ლონდონის ოლიმპიადაზე 13 ფალავნით გაემგზავრება. „თავისუფლებს“ სრული შემადგენლობა ეყოლებათ – ბრიტანეთის დედაქალაქში ქვეყნის სპორტულ ღირსებას დაიცავენ: ვლადიმერ ხინჩეგაშვილი (55), მალხაზ ზარქუა (60), ოთარ თუშიშვილი (66), დავით ხუციშვილი (74), დავით მარსაგიშვილი (84), გიორგი გოგშელიძე (96), დავით მოძმანაშვილი (120).

„კლასიკოსებმა“ 6 ლიცენზია მოიპოვეს. ოლიმპიურ ხალიჩაზე იჭიდავებენ რევაზ ლაშხი (60კ, მანუჩარ ცხადაია (66კ, ზურაბ დათუნაშვილი (74კ, ვლადიმერ გეგეშიძე (84კ, სოსო ჯაბიძე (96კ და გურამ ფერსელიძე (120კ.

„ოლიმპიურ გუნდში სახელოვანი ფალავნები გვყავს, თითოეულს შეუძლია, მედლისთვის იბრძოლოს. ყველაფერს გავაკეთებთ საიმისოდ, რომ პეკინის თამაშების შედეგები გავაუმჯობესოთ“, – თქვა ჭიდაობის ეროვნული ფედერაციის პრეზიდენტმა კახა გეწაძემ.

გივი გაგუა

წარდგინება

„საქართველოს გენერალთა კლუბი“

დიდუბის საგამოფენო ცენტრ ექსპო-ჯორჯიაში გაიმართა ორგანიზაცია „საქართველოს გენერალთა კლუბის“ წარდგინება. საზოგადოებამ წუთიერი დუმილით პატივი მიაგო იმ გენერლებს და სამხედრო მოსამსახურეებს, რომლებმაც სამშობლოს შესწირეს სიცოცხლე. ეს კლუბი 2008 წლის ბოლოს შეიქმნა, მაგრამ სათანადო აქტიურობა ვერ გამოიჩინა, ამიტომ 2011 წლის აპრილში ხელახალი რეგისტრაცია გაიარა..

გენერალ კოზა კოზალაძის განმარტებით კლუბი არც ერთ პოლიტიკურ ორგანიზაციასთან არ თანამშრომლობს, მათთვის ყველა კომპეტენტური სამხედრო აზრი მისაღებია და მნიშვნელობა არ აქვს, ეს წამოსული იქნება სახელმწიფოს თუ რომელიმე ოპოზიციური პარტიის მხრიდან. არსებობს უამრავი არასამთავრობო ორგანიზაცია, რომლებიც სხვადასხვა ჯგუფის ვეტერანებს აერთიანებს, მათ უნდათ, შექმნან სივრცე, სადაც ყველა კარგად და თავისუფლად იგრძნობს თავს. მათი აზრით ეს კლუბი სამხედრო ღირსების მასწავლებელი და დამმკვიდრებელი იქნება საზოგადოებაში. დღეისათვის კლუბს მხოლოდ საკუთარი ხარჯებით აფინანსებენ.

„გენერალთა კლუბის“ მთავარი მიზნებია:

სამხედრო აღმშენებლობის საქმეში სახელმწიფოსთვის ხელშეწყობა, სამხედრო საქმისადმი საზოგადოებრივი ინტერესის ზრდასა და სამხედრო აზრის განვითარებაში ხელშეწყობა, მნიშვნელოვან სამხედრო და სამხედრო-პოლიტიკურ საკითხებზე საექსპერტო დასკვნისა და რეკომენდაციების მომზადება და შეთავაზება;

სხვადასხვა სოციალური ინსტიტუტის მიერ შეიარაღებული ძალების, ვეტერანთა სოციალური პრობლემების მოგვარების მცდელობა, მხარდაჭერა და საქართველოს შეიარაღებული ძალების ვეტერანთა უფლებებისა და ღირსების დაცვა;

საზოგადოებაში სამხედრო ცხოვრების წესისა და სამხედრო ეთიკის პროპაგანდა, სამხედრო ტრადიციების ჩამოყალიბების პროცესის ხელშეწყობა, ახალგაზრდა თაობის პატრიოტული სულისკვეთების გაღრმავების და მყარი მორალური ღირებულების ჩამოყალიბების პროცესის მხარდაჭერა;

გადამდგარ სამხედრო მოსამსახურეთა სამოქალაქო ცხოვრებაში ადაპტაციის პროცესის ხელშეწყობა...

ნინო ლაბარტყავა,
ეკა ბარდანაშვილის
ფოტო.

კვლევა

უძველესი ნამოსახლარის საიდუმლოს ფარდა ეხდება

ჩხოროწყუს რაიონის სოფელი კირცხი ერთ-ერთი ულამაზესი სოფელია სამეგრელოში. კირცხის თემი მთაზეა შეფენილი. აქაურები უხსოვარი დროიდან მიწის დამუშავებისას პოულობდნენ უძველეს ნივთებს — ისრის ბუნიკებსა და შუბისპირებს, უცნაურ ნაკეთობებს, საყოფაცხოვრებო ნივთებს თუ საბრძოლო იარაღს. გასული საუკუნის 60-იანი წლებიდან კირცხის თემის მცხოვრებმა, დამსახურებულმა პედაგოგმა, სიძველეთა მკვლევარმა და სამეგრელოს ამ კუთხის თავდადებულმა ეთნოგრაფმა ქალბატონმა ვალია ბეჭვაიამ ფასდაუდებელი საქმე იტვირთა — შეაგროვა, დაახარისხა და შესაბამისი კუთხეც მიუჩინა მიწისქვეშა საგანძურს,

კირცხის თემის საშუალო სკოლასთან პატარა მუზეუმიც შექმნა და თავად იქცა ამ მუზეუმის ფონდის მცველად. სულ მალე მისი ძალისხმევით მუზეუმს სახელმწიფო სტატუსი მიენიჭა და ჩხოროწყუს ისტორიული მუზეუმის ფილიალადაც გამოცხადდა. ახლა ამ მუზეუმს აწგარდაცვლილი ამაგდარი ქალბატონის შვილიშვილი **თამთა ჭითანავა** ხელმძღვანელობს და ბებიის დაწყებულ საქმეს წარმატებით განაგრძობს. სწორედ მისი ინიციატივით ჩატარდა სოფელ კირცხში პირველი სამეცნიერო კონფერენცია, რომელზეც წარმოდგენილი იყო მეტად საინტერესო თემები: „კაჟის ნამგლიდან დღემდე“, „კირცხის თემის ეკლესიების ისტორია“, „სარმატული სატევარი“, „მგლის კულტი“ და სხვა.

აღსანიშნავია, რომ მუზეუმში თავმოყრილი არქეოლოგიური მასალები შეისწავლა პროფესორმა **დავით ლომიტაშვილმა,** თავადვე დაათარიღა და ახლაც შეძლებისდაგვარად დიდ დახმარებას უწევს მუზეუმს.

საფხეკები, სალესი ქვები, კვირისთავები, ბრინჯაოს სამაჯურები, კაჟის ნამგლები ძველი წელთაღრიცხვის მეორე ათასწლეულით თარიღდება. უნიკალურ ექსპონატთაგან გამოირჩევა ორპოტომიანი სტილიზებული ვერძი, რომელიც ძველი წელთაღრიცხვის პირველი ათასწლეულის მერვე საუკუნეს განეკუთვნება და სარმატული სატევარი, რომელსაც პროფესორ ვახტანგ ლიჩელის აზრით ქართული სამუზეუმო კატალოგების მიხედვით ანალოგი არ მოეპოვება.

სოფელ კირცხის გორაკი, რომელიც ისტორიკოსთა აზრით უხსოვარი დროიდან ყოფილა დასახლებული, შემდგომ კვლევებს საჭიროებს.

კონფერენციაში მონაწილეობა მიიღეს და საინტერესო მოსაზრებები გამოთქვეს ჩხოროწყუს ისტორიული მუზეუმის დირექტორმა გურამ ალანიამ, კირცხის თემის №1 საშუალო სკოლის პედაგოგებმა გენრიეტა ჭითანავამ, კოტე ნაჭყებიამ და ამავე საშუალო სკოლის მოსწავლეებმა.

გადაწყდა, რომ პროფესორ დავით ლომიტაშვილისა და ვახტანგ ლიჩელის უშუალო ხელმძღვანელობით ჩატარდება ფართომასშტაბიანი არქეოლოგიური კვლევა-ძიება, რომელიც ხელს შეუწყობს დასავლეთ საქართველოს ტერიტორიაზე კიდევ ერთი უძველესი მაღალგანვითარებული ნამოსახლარის წარმოჩენასა და შესწავლა-გამომზეურებას.

ნია ჭითანავა,
მამუკა ვაშაკიძე.
სოფ. კირცხი.

სურათებზე: სოფელ კირცხის თემის ისტორიული მუზეუმის ექსპონატები.

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია ღრმა მწუხარებით იუწყება, რომ გარდაიცვალა გამოჩენილი ქართველი მეცნიერი, ცნობილი ქიმიკოსი, აკადემიკოსი

გიორგი ციციშვილი

და სამძიმარს უცხადებს განსვენებულის ოჯახს. პანაშვიდი 12, 13 VII, 17 სთ. გამოსვენება 14 VII, 14 სთ. მისამართი: დიმიტრი უზნაძის ქ. №2, X სადარბაზო.

თენგიზ კალანდაძე და გურამ გუნავა იუწყებიან უახლოესი მეგობრის, კახა კვიციანის მამის

აკაკი კვიციანის

გარდაცვალებას და თანაუგრძნობენ განსვენებულის ოჯახს.

ვიტალი ხაზარაძე ოჯახით იუწყება უახლოესი მეგობრის, კახა კვიციანის მამის

აკაკი კვიციანის

გარდაცვალებას და თანაუგრძნობს განსვენებულის ოჯახს.

ხსოვნა

ნელი გელაშვილი-გადელია

კიდევ ერთი დიდებული პიროვნება, ჭეშმარიტად ტრადიციული და ფუძეძლიერი ქართული ოჯახის ნამდვილი დედაბოძი, თავისი საქმის ერთგული და კარგი მცოდნე, შესანიშნავი მეუღლე, დედა და ბებია, ღვთისგან ქართველი მანდილოსნისთვის დამახასიათებელი ყველა ნიშან-თვისებით დაჯილდოებული ქალბატონი — **ნელი გელაშვილი-გადელია** გამოაკლდა საამქვეყნოს.

ქალბატონი ნელი 1941 წელს დაიბადა თბილისში. იქვე მიიღო საშუალო განათლება და სწავლა განაგრძო თბილისის უცხო ენათა პედაგოგიურ ინსტიტუტში, რომლის დამთავრების შემდეგ ინგლისური ენის პედაგოგად დაიწყო მუშაობა დედაქალაქის საფინანსო-ეკონომიკურ ტექნიკუმში.

ნელი გელაშვილი-გადელია მრავალი ათეული წლის განმავლობაში უმაღლესი პასუხისმგებლობითა და პროფესიონალიზმით ემსახურა მომავალი თაობის აღზრდა-განათლების კეთილშობილურ საქმეს, რის გამოც, და მისი საუცხოო პიროვნული უნარ-თვისებების გათვალისწინებითაც, მუდამ დიდ პატივისცემასა და სიყვარულს იმსახურებდა ყველასგან, ვისაც მასთან მცირე ხნით მაინც ჰქონია საქმიანი თუ პიროვნული ურთიერთობა.

უაღრესად მაღალპროფესიონალი, ინტელექტუალი და ინტელიგენტი, გაჭირვებისას მოყვასის უანგარო დახმარებისთვის მუდამ მზადმყოფი, ულალატო მეგობარი და მეოხი, ყოველმხრივ ღირსეული ქალბატონი — სამარადჟამოდ ასეთად დარჩება ჩვენს გულში ნელი გელაშვილი-გადელიას ხატება.

ღმერთმა ნათელში ამყოფოს მისი სული. მსუბუქი ყოფილიყოს მისთვის მშობლიური მიწა, რომელიც ასე ექვირფასებოდა.

მეგობრების ჯგუფი

გურამ გუნავა იუწყება შესანიშნავი ქალბატონის, უაღრესად კეთილშობილი პიროვნების

ნელი გელაშვილი-გადელიას

გარდაცვალებას და თანაგრძნობას უცხადებს მეუღლეს დემურ გადელიას, ოჯახის წევრებსა და ახლობლებს.

ბესიკ კილასონია ოჯახით მწუხარებით იუწყება მეგობრის დემურ გადელიას მეუღლის

ნელი გელაშვილის

გარდაცვალებას და თანაუგრძნობს განსვენებულის ოჯახს.

რევაზ, მერაბ კაკულიები ოჯახებით თანაუგრძნობენ დემურ გადელიას მეუღლის

ნელი გელაშვილი-გადელიას

გარდაცვალების გამო.

გივი ლომინაძე ოჯახით მწუხარებით იუწყება

ნელი გელაშვილი-გადელიას

გარდაცვალებას და სამძიმარს უცხადებს ბატონ დემურ გადელიას და სხვა ჭირისუფალთ.

ვიტალი ხაზარაძე ოჯახით მწუხარებას გამოთქვამს

ნელი გელაშვილი-გადელიას

გარდაცვალების გამო და სამძიმარს უცხადებს ბატონ დემურ გადელიას, მის ოჯახს და სხვა ჭირისუფალთ.

ელიზბარ ლომინაძე ოჯახით მწუხარებით იუწყება

ნელი გელაშვილი-გადელიას

გარდაცვალებას და სამძიმარს უცხადებს ბატონ დემურ გადელიას და სხვა ჭირისუფალთ.

თენგიზ კალანდაძე ოჯახით მწუხარებით თანაუგრძნობს ბატონ დემურ გადელიას და მისი ოჯახის წევრებს

ნელი გელაშვილი-გადელიას

გარდაცვალების გამო.

ვახტანგ ყოლბაია ოჯახით თანაუგრძნობს ბატონ დემურ გადელიას მეუღლის

ნელი გელაშვილი-გადელიას

გარდაცვალების გამო.

მარინა კანდელაკი და მიკრო საფინანსო ორგანიზაცია „კრისტალ კრედიტის“ თანამშრომლები თანაუგრძნობენ ქალბატონ ანა გადელიას რძლის

ნელი გელაშვილი-გადელიას

გარდაცვალების გამო.

ნაირა კეკელია, ვაჟა დანელია თანაუგრძნობენ ბატონ დემურ გადელიას მეუღლის

ნელი გელაშვილი-გადელიას

გარდაცვალების გამო.

ქალი და მამაკაცი

ამდენ ღვინოს რა დალევს!

ოჰაიოს უნივერსიტეტის ფსიქოლოგიის პროფესორის ტერი ფიშერის გამოკვლევაში, რომლის მიზანი იმის გარკვევა იყო, თუ რამდენჯერ ფიქრობენ დღეში სექსზე, საჭმელზე, დასვენებაზე, გართობასა და ა.შ. ქალები და რამდენჯერ — მამაკაცები, მონაწილეობა მიიღო 163-მა ქალმა და 120-მა მამაკაცმა.

საბოლოო შედეგი ასეთია: მამაკაცები სექსზე დღეში საშუალოდ 19-ჯერ ფიქრობენ, ქალები – 10-ჯერ. ბუნებრივია, რომ მოხალისეები ერთმანეთის ლიბიდის (სექსუალური ლტოლვისძ დონით განსხვავდებოდნენ, მაგრამ მიუხედავად ამისა, მამაკაცებისთვის სქესობრივ ურთიერთობათა უპირატესობა მაინც აშკარა იყო: ზოგიერთი მათგანი სექსზე დღეში 380-ზე მეტჯერ ფიქრობდა! მართალია, ამავე დროს ზოგიერთებს სხვა საკითხები დღეში მხოლოდ ერთხელ ახსენდებოდათ, სამაგიეროდ ქალებში მონაცემთა გაბნევის არეალი 1-დან 140-მდე იყო.

გარდა ამისა, მოხალისეებს ასევე თავიანთი სხვა აზრებიც უნდა დაეთვალათ, რაც სექსზე ფიქრების ოდენობის დადგენის შესანიშნავად იყო საჭირო. თუმცა ეს შედეგებიც თავისთავად საინტერესო გამოდგა.

აღმოჩნდა, რომ მამაკაცები საჭმელზე დღეში საშუალოდ 18-ჯერ ფიქრობენ, დასვენებაზე – 11-ჯერ. ქალები საჭმელზე დღეში 15-ჯერ ფიქრობენ, დასვენებაზე – საშუალოდ 8,5-ჯერ.

აქედან გამომდინარეობს დასკვნა: **მამაკაცებისთვის სექსი ჭამაზე მნიშვნელოვანია. ქალებისთვის კი პირიქით — ჭამა სექსზე წინ დგას, თანაც გაცილებით წინ.**

კვლევის კიდევ ერთი დასკვნა ისაა, რომ **მამაკაცები ქალებზე გაცილებით მეტს ფიქრობენ, მით უმეტეს მაშინ, როცა საქმე ცხოვრებისეულ რაღაცებს, მაგალითად, სექსს ან სხვა ფიზიოლოგიურ მოთხოვნილებას ეხება.**

პროფესორმა ტერი ფიშერმა თავისი სამეცნიერო კვლევიდან ასევე პრაქტიკული დასკვნა გამოიტანა: **რომანტიკული პაემნის წინ, ან თავად პაემანის დროს, ქალს აუცილებლად უნდა საჭმელი აჭამოთ, რადგან ჭამაზე იგი მაინც მამაკაცზე ადრე იფიქრებს. ამიტომ, განა უკეთესი არ არის მამაკაცმა ეს წინმსწრებად გააკეთოს? განა ქალისთვის სურვილის შესრულებას მამაკაცის წადილის შესრულების გზაზე პირველი გადადგმული ნაბიჯი არ არის?**

ხოლო თუკი მაცდუნებლის როლში ქალი გამოდის, მაშინ პარტნიორთან ვახშმის გარკვეული ხნით გადაწევას წინ არაფერი უდგას, რადგან მისი ტვინი სულ სხვა რამითაა დაკავებული.

ვერაგი მამაკაცები ხშირად ქალების დათრობას ცდილობენ, ვინაიდან დარწმუნებულები არიან, რომ ნასვამები ისინი უფრო დამყოლნი ხდებიან. მეცნიერებმა დაადგინეს, რომ ეს სრული ჭეშმარიტებაა: **ალკოჰოლი სუსტი სქესის წარმომადგენლებს მართლაც დაუფიქრებელი ნაბიჯების გადადგმისკენ, მათ შორის სექსუალური ურთიერთობების დამყარებისკენ უბიძგებს.** ასეთი „პახმელია“, ჩვეულებრივ, დილაობით სინდისის ქენჯნას იწვევს ხოლმე, თუმცა ყველაში სხვადასხვა დოზით. მაგალითად, მამაკაცებს საერთოდ არ აინტერესებთ შემთხვევითი სქესობრივი პარტნიორი ქალების მოტივაცია. ქალებს კი ხშირად დარდი შემოაწვებათ: „ნუთუ ეს მე ჩავიდინე?“ თუ რატომ ხდება ასე, ამაზე პასუხი ცოტა ხნის წინათ მისურის უნივერსიტეტის პროფესორ ბრიუს ბართოლოუს ხელმძღვანელობით ჩატარებულმა კვლევებმა გასცეს.

თვალის ერთი გადავლებით ყველაფერი გასაგებია: ალკოჰოლი გონებრივ შესაძლებლობებს აქვეითებს, მაგრამ აღმოჩნდა, რომ ეს ასე არ არის. მეცნიერებმა ნასვამ და ფხიზელ მოხალისეთა თავის ტვინის სკანირება მოახდინეს, რომლებსაც უამრავ ხაფანგდაგებული მრავალსვლიანი ერთი და იგივე ამოცანა უნდა გადაეჭრათ და აკვირდებოდნენ, თუ რომელი ზონები როგორ რეაგირებენ შეცდომებზე. განსხვავებაც სწორედ მაშინ აღმოაჩინეს:

ფხიზლებსაც და ნასვამებსაც ერთნაირად კარგად ესმოდათ, რომ შეცდომას უშვებენ. ორივე მდგომარეობაში მყოფთა თავის ტვინი განგაშის შესაბამის სიგნალებს გზავნიდა, მაგრამ ფხიზლებში თავის ტვინის კონტროლის უბანი მათზე რეაგირებდა, ნასვამებში კი — არა.

— ალკოჰოლი შეცდომების აღქმის უნარს სულაც არ აქვეითებს, — ასეთ კომენტარს აკეთებს პროფესორი ბართოლოუ. — იგი შეცდომების დაშვებისადმი თქვენს დამოკიდებულებას ცვლის, თვითკონტროლს გაკარგვინებთ, რის შედეგად განგაშისა და საფრთხის გრძნობა გიქრებათ.

ნასვამი ქალები მამაკაცებს უფრო მიმზიდველად აღიქვამენ, ხოლო მამაკაცებს ეს თვისება რომ ახასიათებთ, ამას ბევრი მტკიცება არც უნდა. თანაც ეს მოვლენა, ასე ვთქვათ, პლანეტარული ხასიათისაა. მაგალითად, ინგლისში ამას „ლუდის სათვალის“ ეფექტს უწოდებენ. როიჰემტონის უნივერსიტეტის მეცნიერები ამ ფენომენს იმით ხსნიან, რომ **ნასვამი ხალხი სხვის სახის ასიმეტრიას ვეღარ არჩევს, ანუ ასიმეტრიული სახეები მათ სავსებით სიმეტრიულებად ეჩვენებათ. სიმეტრია კი სილამაზის ერთგვარ საზომადაა მიჩნეული: რაც უფრო მეტად სიმეტრიულია სახე (მარჯვენა მხარე მარცხენის სარკისებრი ანარეკლს წარმოადგენს), მით უფრო მომხიბლავია იგი.** კვლევის ხელმძღვანელის ლიუის ჰალსის თქმით, მოხალისეებს საგანგებოდ აჩვენებდნენ „სიმეტრიულ“ და „ასიმეტრიულ“ სახეებს. ფხიზლები მათ ერთმანეთისგან ადვილად არჩევდნენ, ნასვამები კი განსხვავებას ნაკლებად ხედავდნენ.

ნინო ალექსანდრია

„სადაურსა სად წაიყვან“

ალი ბეი ალ-ქაბირი

(1728–1773)

იგი ეგვიპტის მამლუქი მმართველი გახლდათ. აფხაზეთში ქართველი მღვდლის ოჯახში დაიბადა, ნათლობის სახელით იოსებია. 13 წლისა მოიტაცეს და ეგვიპტეში მიჰყიდეს ვაჭარ კიურდ აჰმადს, რომელმაც მაღალი თანამდებობის სახელმწიფო მოღვაწეს, ტომით ქართველ იბრაჰიმ ქათხუდას უფეშქაშა.

ალი ბეი ღვთით ბოძებული ნიჭის წყალობით მალე დაწინაურდა და 1763 წელს სრულიად ეგვიპტის მამლუქთა ხელისუფლების თავკაცად — „შაიხ ალ-ბალადად“ აირჩიეს. მომხრე ბეიებისა და მსახურთა უმრავლესობას ქართველები შეადგენდნენ. მას ურთიერთობა ჰქონდა საქართველოსთან.

ალი ბეი რუსეთს დაუკავშირდა რუსეთ-ოსმალეთის ომის დროს (1768-1774ძ, აუჯანყდა ოსმალეთის სულთანს, ფაშა კაიროდან განდევნა და ეგვიპტის დამოუკიდებლობა გამოაცხადა. მან ილაშქრა არაბეთში და შემოიერთა ჰიჯაზი, რისთვისაც მექა-მედინის შერიფმა აბდ ალ-ლაჰმა 1771 წელს უბოძა ეგვიპტის სულთანისა და ამინ ალ-ბაჰრაიმის ტიტულები, აგრეთვე „ქაბირის“ (დიდისძ მეტსახელი.

ერთი წლის შემდეგ ალი ბეი ათავისუფლებს პალესტინას, ლიბანსა და სირიის სამხრეთ ნაწილს (დამასკოს ჩათვლითძ. ამასობაში მას განუდგა მამლუქ მხედართმთავართა ერთი ჯგუფი, მარცხი აწვნია და აკაში გააქცია. 1773 წელს ის შეეცადა ხელისუფლების აღდგენას, მაგრამ სალიჰიას ბრძოლაში დამარცხებული ტყვედ ჩავარდა; იმავე წელს კაიროში გარდაიცვალა და მცირე კარაფას სასაფლაოზეა დაკრძალული.

ალი ბეიმ ფაქტობრივად თანამედროვე ეგვიპტეს ჩაუყარა საძირკველი და განსაზღვრა ქვეყნის დამოუკიდებლობის ის კურსი, რომლის რეალიზებაც მუჰამედ ალი ფაშამ შეძლო XIX საუკუნეში.

მოამზადა
თამაზ ებანოიძემ

რეკლამა გ. ახვლედიანის ქ. №19.
„საქართველოს რესპუბლიკაში“
299-62-77; 599 32-85-76.

კადრი

ანეკდოტები

ნამდვილი მამაკაცი ცდილობს, ქალს არ მისცეს წყენის საბაბი, ნამდვილ ქალს კი საბაბი არ სჭირდება.

* * *

ქმარი დილით ლოგინიდან დგება, ფანჯარასთან მიდის, მოტრიალდება და ცოლს ეუბნება: — როგორც ვხედავ, დღეს მშვენიერი დღე იქნება!
— მერე?
— შენ არ შემპირდი, ერთ მშვენიერ დღეს შენგან წავალო?

* * *

ცოლი ეუბნება ქმარს:
— აირჩიე, ან მე, ან — ლუდი!
— რომელი ლუდი, ძვირფასო?!

* * *

— **ყურზე** დათვმა ხომ არ დაგაბიჯა?
— რას ამბობ? აბსოლუტური სმენა მაქვს.
— სმენა რა შუაშია? სარკეში ჩაიხედე რა!

მამა ეუბნება 12 წლის ვაჟს:
— შვილო, დროა სექსზე ვილაპარაკოთ!
— ჰო, მამი, მკითხე, რაც გაინტერესებს!

* * *

რატომ მოჰპარეთ იმას საათი? — ეკითხება გამომძიებელი ბრალდებულს.
— არ მომიპარავს, თვითონ მომცა!
— როდის?
— როცა ჩემი თოფი ვაჩვენე...

* * *

ბერძენი და იტალიელი კამათობენ, ვის უკეთესი კულტურა აქვს.
— ჩვენ ოლიმპიელები ვართ, — ამბობს ბერძენი.
— ჩვენ კოლიზეუმი გვაქვს, — უპასუხებს იტალიელი.
— ჩვენ მსოფლიოს უდიდესი მათემატიკოსები მოვუვლინეთ.
— ჩვენ რომის იმპერია შევქმენით.
ბერძენი ამაყად ამბობს:
— ჩვენ მოვიგონეთ სექსი!
— მართალია, მაგრამ ის ჩვენ ვცადეთ პირველად ქალთან.

ავტორთა საყურადღებოდ!
რედაქციის მიერ შეუკვეთავი მასალები დაიბეჭდება ავტორთა ხარჯით. ავტორთა მოსაზრებები, შესაძლოა, მუდამ არ ემთხვეოდეს რედაქციის პოზიციას. ფაქტების სიზუსტეზე პასუხს აგებენ ავტორები.

საქართველოს რესპუბლიკა
SAKARTVELOS RESPUBLIKA
გ. ახვლედიანის (ყოფილი პეროვსკაიას) ქ. 19
ინდექსი 66434

გამომცემლები:
შპს „თანადგომა -1-გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ გამომცემელი“
ტ: 599 79-76-79)
იბეჭდება „კოლორში“
(რკინიგზის ჩიხი, № 20)

uac(უაკ)070.4(479.22)
ს-323
ISSN 2233-3851
9 772233 385001

მთავარი რედაქტორი
ალეკო ასლანიშვილი
299-62-77;
599 56-81-86

პასუხისმგებელი რედაქტორები:
გურამ გოგიაშვილი 599 53-76-16;
რუსლან რუსია 599 17-21-21;
სპარტაკ ძოძულია 599 36-00-35
პასუხისმგებელი მდივანი
მამუკა ვაშაკიძე 514 33-33-24